

SPOREN IN HET ZAND

DE BEWONINGSGESCHIEDENIS VAN KOKSIJDE

01 | Open Monumentendag 13.09.2026 |
zes vissershuisjes nader belicht

JOERI STEKELORUM
KOKSIJDE
augustus 2026

Inleiding

Wie vandaag door Koksijde en Oostduinkerke wandelt, ziet vertrouwde straten, woningen en wijken. Toch schuilt daarachter een veel ouder landschap van duinen, zandakkers, paden en verspreide woonplekken. In dat landschap leefden vissers, IJslandvaarders, landarbeiders, duinwachters en kleine pachters. Hun huizen waren vaak eenvoudig, maar hun betekenis is groot: ze vertellen hoe mensen woonden, werkten en overleefden tussen dorp, duin en zee.

Deze brochure brengt de geschiedenis van enkele oude visserswoningen in beeld. Het gaat niet om monumentale gebouwen, maar om bescheiden woningen die generaties lang deel uitmaakten van het dagelijkse leven. Achter elke gevel schuilt een familieverhaal. Namen als Pylyser, Rubben, Plaetevoet, Hennebel, Vandepitte en Goderis verwijzen naar families die de duinen kenden, naar zee trokken, op IJsland voeren, akkertjes bewerkten en hun plek zochten in een landschap dat voortdurend veranderde.

Een terugkerend thema is de bijzondere verhouding tussen huis en grond. Veel bewoners bouwden op duingrond die eigendom bleef van grote particuliere eigenaars, families of maatschappijen zoals de Société Civile des Dunes. Soms bezat men wel het huis, maar niet de grond eronder. Pas later konden verschillende families die grond aankopen, wat voor hen zekerheid en worteling betekende.

Ook de zee is nooit veraf. Sommige bewoners waren kustvissers of paardenvisser, anderen voeren maandenlang naar IJsland. Die IJslandvaart bracht inkomen, maar ook gevaar, afwezigheid en onzekerheid. Terwijl mannen op zee waren, ging het leven thuis verder: kinderen werden geboren, woningen hersteld, bijgebouwen opgetrokken en eigendommen geregeld.

De woningen in dit boek zijn daarom meer dan stenen getuigen. Ze maken zichtbaar hoe Koksijde en Oostduinkerke veranderden: duingrond werd ingemeten, paden werden straten en eenvoudige woonplekken kwamen in een steeds meer residentiële omgeving te liggen. Toch bleef in deze huizen de herinnering aan het vroegere duinleven bewaard.

Met deze hoofdstukken willen we die herinnering opnieuw leesbaar maken. Elke woning vertelt een eigen verhaal, maar samen vormen ze een groter geheel: het verhaal van gewone gezinnen die hun leven uitbouwden op de grens van land en zee. Hun huizen verdienen aandacht, omdat ze ons laten zien waar Koksijde en Oostduinkerke vandaan komen.

| Joeri Stekelorum
Koksijde, augustus 2026

ALOIS BOUDRYSTRAAT 1, *DE WARME KLAKKE*

De woning De Warme Klakke behoort tot de oudste bewaarde visserswoningen van Oostduinkerke. Al in 1830 kwam ze in handen van Philippus Jacobus Pylyser, die de aandelen van zijn broers en zus overkocht. Het was toen een eenvoudig huis met strooien dak, gelegen bij de kerk en gebouwd op duin- en akkergrond van de familie Bauwens.

De woning werd in 1855 heropgebouwd en bleef daarna generaties lang met de familie Pylyser verbonden. Via Joanna Pylyser kwam ze terecht bij de families Cloet, Bulcke en later Wicke. In 1924 kocht gemeentesecretaris Isidore Florizoone de grond waarop het huis stond, vooral om de bewoners zekerheid te geven. Zelf konden zij de grond niet aankopen, maar dankzij die tussenkomst mochten zij er blijven wonen.

Na het overlijden van Elisabeth Wicke in 1956 ontstond discussie over de toekomst van het huis. De eigenaar van de grond wilde het oude vissershuisje aanvankelijk laten verdwijnen, maar uiteindelijk bleef het bewaard. Vandaag is De Warme Klakke een tastbare herinnering aan het oude dorpsleven van Oostduinkerke en sinds 2024 erkend als vastgesteld bouwkundig erfgoed.

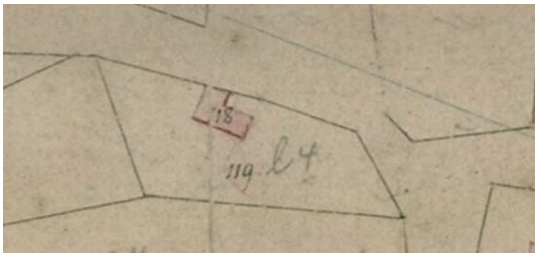

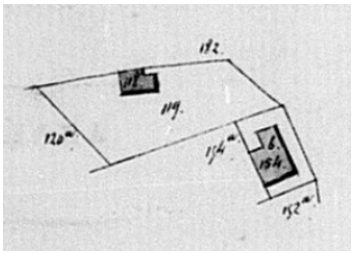
De woning aan de Alois Boudrystraat 1, beter bekend als *De Warme Klakke*, behoort tot de oudste bewaarde visserswoningen van Oostduinkerke-dorp. Haar geschiedenis voert ons terug naar het begin van de 19de eeuw, toen het huis nog een eenvoudig woonhuis met strooien dak was, gelegen ten westen van het kerkhof. In 1840 was de woning, kadastraal gekend als sectie A nummer 118 met grond nummer 119, eigendom van visser-zeegaander Philippus Jacobus Pylyser (Oostduinkerke, 1781-1856) en zijn echtgenote Joanna Vandenberghe (°Oostduinkerke, 1797). Zij hadden het huis al op 13 april 1830 verworven via een akte voor notaris Michiel Jooris in Nieuwpoort.

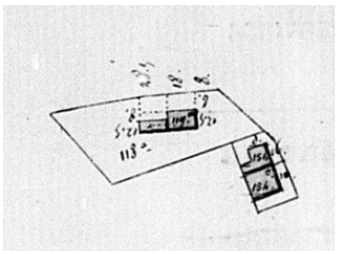
Die aankoop was tegelijk een familiale regeling. De woning was geërfd van Joanna Clara Verhulst, overleden op 9 januari 1830, weduwe van Cornelius Pylyser (1745-1793). Haar kinderen bezaten elk een vijfde van de woning. Philippus kocht de aandelen van zijn broers en zus over: Karolus Pylyser-Leocadia Legein, Franciscus Pylyser-Joanna Lievekind, Dorothea Pylyser en Jacobus Pylyser-Mary Cuvelier. Voor de vier vijfden die hij overnam, betaalde hij 130 gulden *nederlands geld*. Zo kwam de woning volledig in handen van één tak van de familie Pylyser.

De beschrijving uit 1830 geeft een mooi beeld van hoe eenvoudig het huis toen was. Het werd omschreven als een woonhuis met strooien dak, met een kelder en een klein stalletje eraan. Het stond op een stuk duin- en akkerland van 21 roeden en 88 ellen, eigendom van Auguste Bauwens uit Brugge. De bewoner gebruikte niet alleen het huis, maar ook de omliggende grond. De oudere grondgegevens verwijzen zelfs naar een verkoop aan Jean Bauwens in 1809, waarbij sprake was van 1.170 m^2 bebouwde grond, aangeduid als *fond bâti n°34*, en nog eens 2.944 m^2 akkerland. De woning lag in een landschap van duinen, akkers, paden en weiden, dicht bij het dorp en bij de weg naar zee.

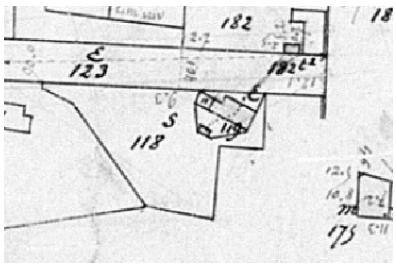

In 1855 werd de oude woning afgebroken en op dezelfde plaats opnieuw opgebouwd. De officiële kadastrale opmeting volgde pas tien jaar later, in 1865. Dat was niet uitzonderlijk: in de duinstreek liepen bewoning, gebruik en administratieve registratie vaker niet helemaal gelijk. Voor de bewoners zelf was vooral van belang dat het huis, de kleine afhankelijkheden en de omliggende grond hun vaste leefomgeving vormden.

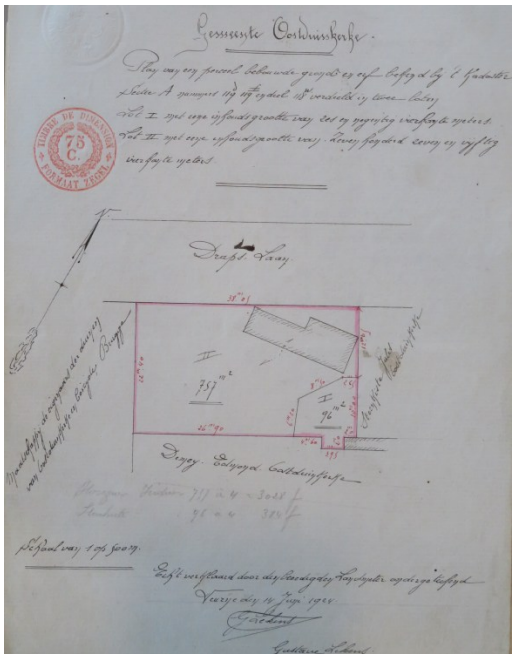
Op 27 oktober 1862 kwam de woning in een volgende generatie terecht. Jeanne Claire Vandenberghe verkocht toen, via notaris Jooris in Nieuwpoort, negen tienden van de eigendom aan haar dochter Jeanne Therese Pylyser (1841-1923) en haar echtgenoot Karel Lodewijk Cloet (Oostduinkerke, 1836-1874), werkman. Opvallend is dat het jonge paar diezelfde dag in Oostduinkerke was getrouwd. De woning werd dus meteen ook hun gezinswoning. Zij kregen vijf kinderen, maar alleen de drie dochters Romanie, Elodie en Rosalie bleven in leven. Na het overlijden van Karel Cloet in 1874 hertrouwde Joanna Pylyser op 13 maart 1876 met Alois Bulcke, timmerman uit Keiem. Uit dat tweede huwelijk werden nog vijf kinderen geboren, van wie er twee jong stierven. Het gezin bleef wonen in het huis, dat toen als adres Burgweg 22 had.

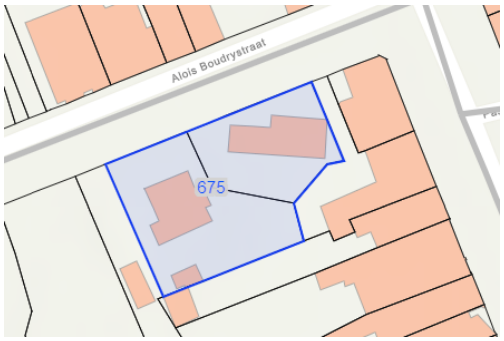

Ook kleine bouwsporen vertellen iets over het dagelijkse leven. In 1907 werd ten zuiden van de woning een klein schuurtje gebouwd. Vermoedelijk gaat het om het toiletgebouwtje dat vandaag nog altijd bewaard is. Zulke eenvoudige bijgebouwen hoorden bij het sobere wooncomfort van toen en maken het huis vandaag extra waardevol als getuige van het vroegere dorpsleven.

Na de Eerste Wereldoorlog waren herstellingen aan het pand nodig. De woning zelf bleef in handen van de bewonersfamilie, maar de grond waarop ze stond, bleef eigendom van de Société Civile des Dunes. Die situatie kwam in de jaren 1920 vaker voor in Koksijde en Oostduinkerke: families bezaten het huis, maar niet noodzakelijk de grond. Op 18 juni 1924 kocht gemeentesecretaris Isidore Florizoone het perceel van 757 m^2 voor 3.028 frank.

Op het eerste gezicht lijkt het vreemd dat niet de bewoners zelf de grond aankochten. De verklaring ligt in de familiebanden. De echtgenote van Isidore Florizoone was Elodie Florizoone (1862-1934). Joanna Theresia Pylyser was haar tante, en de woning was gebouwd door haar grootvader Philippus Pylyser. Florizoone kocht de grond dus niet zomaar als belegging, maar vermoedelijk om de bewoners zekerheid te bieden. Zij konden de grond zelf niet betalen, maar dankzij deze oplossing konden zij er blijven wonen tot aan hun overlijden.

Intussen veranderde ook de gezinssituatie. De kinderen verlieten één voor één het ouderlijke huis. Joanna Theresia Pylyser overleed op 18 december 1923, Alois Bulcke op 11 maart 1929. Een van hun dochters, Elisabeth Maria Bulcke (°Oostduinkerke, 1882), was in 1906 getrouwd met timmerman Remi Wicke uit Beveren-IJzer. Zij woonden eerst in de Nieuwpoortsteenweg 3, waar zeven kinderen werden geboren. Zoon Robert stierf nog vóór zijn eerste verjaardag; de zes dochters Martha, Irma, Maria, Godelieve, Paula en Alice bleven in leven.

Na het overlijden van Alois Bulcke en Joanna Pylyser verhuisden Remi Wicke en Elisabeth Bulcke met hun drie nog thuiswonende dochters Alice, Elisabeth en Godelieve naar de ouderlijke woning in de Boudrystraat. Bij de verdeling van de nalatenschap werd het huis hen toegewezen via een onderhandse akte van 17 maart 1930. De waarde werd toen geraamd op 3.000 frank. De omschrijving was veelzeggend: een *vervallen huisje met werkhuis staande te Oostduinkerke, zonder recht van pacht of stand op grond van Isidoor Florizoone*. Het was dus geen comfortabel of rijk bezit, maar wel een plek met sterke familiale betekenis.

Remi Wicke overleed op 21 oktober 1944. Elisabeth Bulcke bleef nog tot 9 november 1956 in de woning wonen. Zij was de laatste nakomelinge van de oorspronkelijke bewoners die effectief in het vissershuisje verbleef. Met haar overlijden kwam er een einde aan meer dan een eeuw familiale bewoning door dezelfde verwante families.

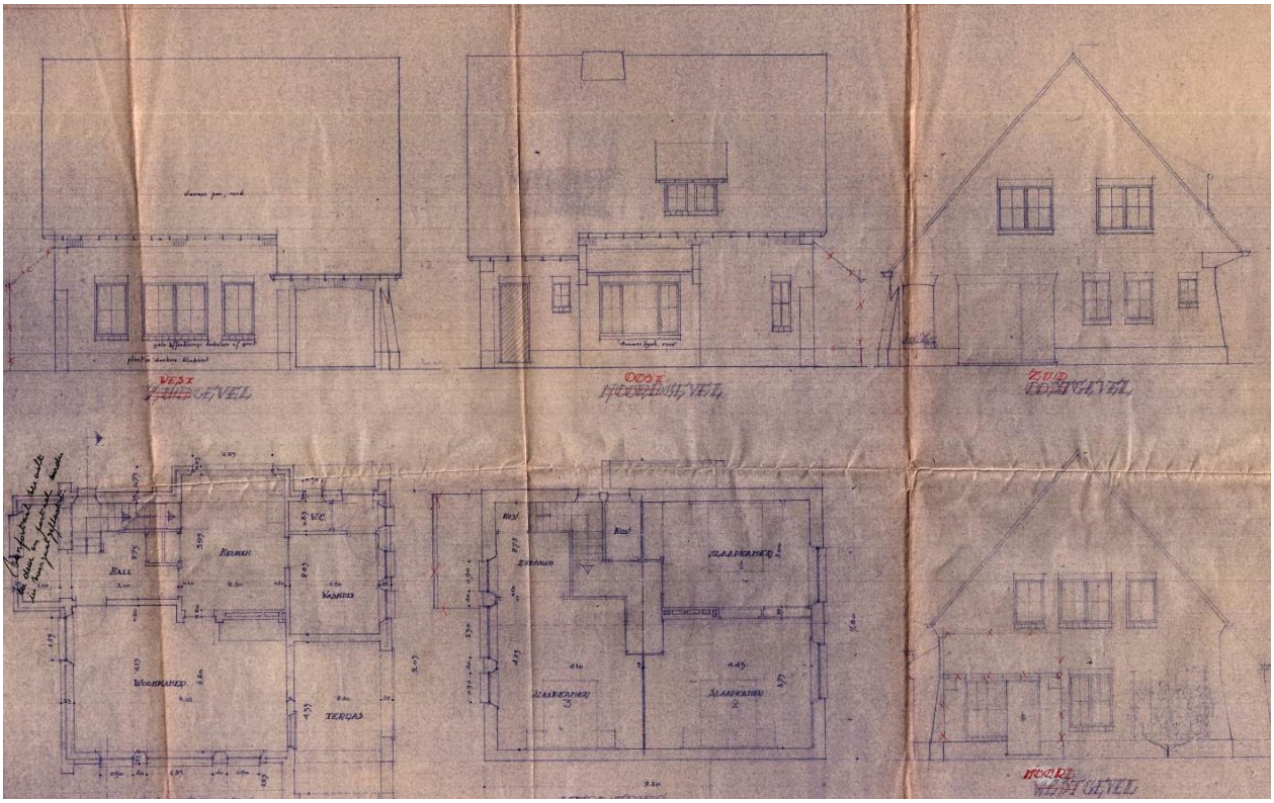
Daarna begon een moeilijke periode. De grond was na het overlijden van gemeentesecretaris Isidore Florizoone en de verdeling van zijn erfenis in 1937 toegewezen aan zijn oudste dochter Martha Florizoone (1895-1972) en haar echtgenoot, brouwer Edmond Druwé (1889-1962). De eigenaars van de woning hadden eerder de kans gekregen om de grond zelf te kopen, maar hadden dat geweigerd uit vrees dat een eigendom hun recht op ouderdomspensioen in gevaar zou brengen. Daardoor bleef de merkwaardige situatie bestaan waarbij huis en grond niet in dezelfde handen waren.

De grond werd verpacht voor 65 frank per jaar. In 1951 verkochten Martha Florizoone en Edmond Druwé de grond aan hun toekomstige schoonzoon Gerard Van Steertegem (°1924), gemeentebediende. Een jaar later trouwde hij met hun dochter Christianna Druwé. Op het rechtergedeelte van het eigendom bouwde Gerard in 1951 een nieuwe woning voor het jonge koppel, vlak naast het oude vissershuisje.[1]

Na het overlijden van Elisabeth Wicke kwam de toekomst van *De Warme Klakke* onder druk te staan. Gerard Van Steertegem wilde de oude woning laten afbreken om zijn grond vrij te maken. Georges

[1] (zie https://probat.west-vlaanderen.be/archiefitem/bestanddeel/18916?offset=2)

Dorné, kleinzoon van Elisabeth Wicke en pas verkozen tot schepen van openbare werken in Oostduinkerke, probeerde een oplossing te vinden en stelde voor de grond aan te kopen. Dat voorstel werd geweigerd. In het najaar van 1957 werd de woning leeggemaakt met de bedoeling ze te verhuren, maar Van Steertegem sloot een deel van de grond af om zijn rechten veilig te stellen. Daardoor haakten mogelijke huurders af.

Half februari 1958 werd de woning toch nog verhuurd aan Willy Popieul en Noella Desaever, een gezin met één zoon, Johny. In datzelfde jaar kwam het conflict voor de vrederechter in Veurne. De erfgenamen Wicke en Gerard Van Steertegem, eigenaar van de grond, stonden tegenover elkaar. De procedure sleepte jaren aan en werd pas eind 1962 stopgezet, toen de erfgenamen Wicke de zaak bij de vrederechter van Nieuwpoort lieten schrappen. Het gezin Popieul-Desaever had de woning intussen al begin januari 1960 verlaten.

De woning rond 1959

Dat het huis vandaag nog bestaat, is uiteindelijk te danken aan Gerard Van Steertegem en Christianna Druwé. Hoewel afbraak ooit overwogen werd, lieten zij de woning staan. Daardoor bleef een van de oudste woningen van Oostduinkerke-dorp bewaard. Sinds 14 mei 2024 is *De Warme Klakke* opgenomen als vastgesteld bouwkundig erfgoed[2]. Het huis is daarmee niet alleen een oud gebouw, maar ook een tastbare getuige van generaties vissersfamilies, familiebanden, eigendomskwesties en het eenvoudige leven aan de rand van dorp, duin en zee.

[2] Zie: https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/16510

Foto's genomen door Delepiere, Anne Marie op 01-08-1978

Piet Verhaertstraat 12

De woning aan de Piet Verhaertstraat 12 werd gebouwd na een toelating van de Duinheren in 1893. Seraphin Rubben, landgebruiker en afkomstig uit een bekende Koksijdse familie, vestigde er zich in 1894 met zijn vrouw Virginie Thybaut en hun kinderen. Het huis lag toen aan de Zeesteenweg en hoorde bij het leven in de Oostduinen.

De familie Rubben had een sterke band met de duinen en met de zee. Verschillende familieleden waren duinwachter, en Seraphin zelf maakte maar liefst 25 reizen naar IJsland. Ook zijn zonen Frans, Karel en Hector voeren naar IJsland. Daardoor vertelt dit huis niet alleen een familiegeschiedenis, maar ook het verhaal van de zware IJslandvaart die zo belangrijk was voor vele kustgezinnen.

Na de Eerste Wereldoorlog werd de oorlogsschade hersteld en bleef de woning in gebruik door de familie Rubben-Bouckaert. In 1925 kochten zij ook de grond waarop het huis stond. Later bleef de woning verbonden met Marcel Rubben en Elisa Lemaire. Zo vormt dit huis een mooi voorbeeld van een visserswoning die generaties lang binnen dezelfde familiegeschiedenis bleef passen.

De visserswoning aan de Piet Verhaertstraat 12 ontstond in de laatste jaren van de 19de eeuw, in een periode waarin de duinen van Koksijde en Oostduinkerke nog volop werden gebruikt als woon-, werk- en landbouwgebied. Op 5 oktober 1893 kreeg Seraphin Rubben, landgebruiker uit Koksijde, van de Duinheren de toelating om een huis te bouwen op de grond die hij al gebruikte. Het oorspronkelijke perceel 189/c werd daarvoor opgesplitst in 189/f en 189/g. Zo kreeg een eenvoudige duinwoning haar vaste plek in het landschap. Vandaag staat ze er nog altijd, als een stille herinnering aan het vroegere leven in de Oostduinen.

Seraphin Rubben werd geboren in Koksijde in 1841. Op 7 maart 1894 verhuisde hij met zijn gezin vanuit Koksijde naar de nieuwe woning. Hij kwam er wonen met zijn echtgenote Virginie Thybaut (°Koksijde, 1837) en hun vier kinderen: Frans (°1865), Karel (°1869), Hector (°1873) en Sophia (°1881). Het adres luidde toen nog *Zeesteenweg nummer 21*. De huidige straatnaam bestond dus nog niet; de woning maakte deel uit van een open duinlandschap waar verspreide huizen, akkers, paden en weiden het uitzicht bepaalden.

De ware verplichting wegens de overledenen bestaat in ze eerst te bewenen en daarna in te bidden voor hunne zaligheid. S. Aug.

†

BID VOOR DE ZIEL

van

Seraphin Rubben

weduwaar van

Virginie Thybaut,

geboren te COXYDE, den 23 Mei 1841 en te Oostduinkerke schielijk overleden den 14 Mei 1913.

Die man was godvreezend, openhertig en rechtschapen. (Job. 1. 1.)

De wijsheid geleidde dezen gerechtige langs veilige wegen... en zegende zijnen arbeid. (Sap. X. 10).

De rechtveerdige, al sterve hij eene haastige dood, zal niet te min verkwikking genieten (Sap. IV. 7.)

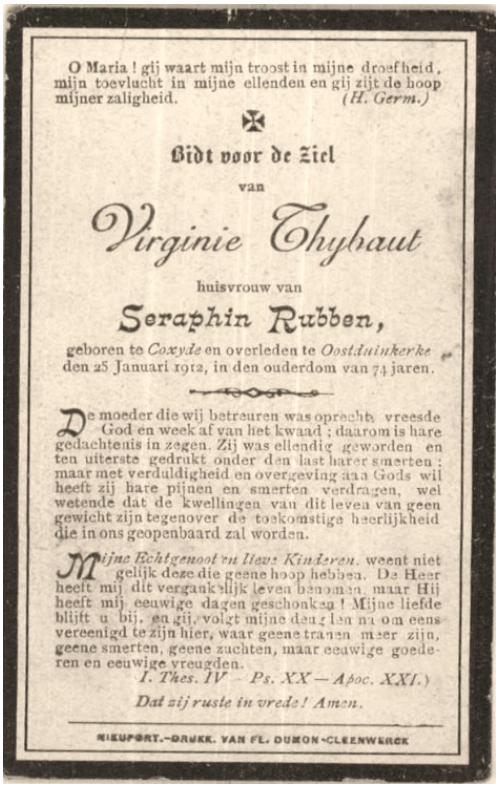
Lieve kinderen, die mijne vreugde zijt en mijne kroon, staat vast in den Heer; weest niet angstig bezorgd, maar in alle gelegenheden bidt God; doet wat gij mij gehoord en geleerd hebt, en de God van vrede zal met U wezen.. (Philip. IV. 1. 6. 9)

Hebt medelijden met mij, Gij ten minste die mijne vrienden zijt, want de hand des Heeren heeft mij geraakt. (Job. XIx. 21.)

Akten van geloofd, hoop en liefde.
(afl. van 7 jaren en 7 maal 40 dagen.)

R. I. P.

Veurne. druk. Kinders Bonhomme.

O Maria! gij waart mijn troost in mijne droefheid, mijn toevlucht in mijne ellenden en gij zijt de hoop mijner zaligheid. (H. Germ.)

✠

Bidt voor de Ziel

van

Virginie Thybaut

huisvrouw van

Seraphin Rubben,

geboren te *Coxyde* en overleden te *Oostduinkerke* den 25 Januari 1912, in den ouderdom van 74 jaren.

De moeder die wij betreuren was oprecht; vreesde God en week af van het kwaad; daarom is hare gedachtenis in zegen. Zij was ellendig geworden en ten uiterste gedrukt onder den last harer smerten: maar met verduldigheid en overgeving aan Gods wil heeft zij hare pijnen en smerten verdragen, wel wetende dat de kwellingen van dit leven van geen gewicht zijn tegenover de toekomstige heerlijkheid die in ons geopenbaard zal worden.

Mijne Echtgenoot en lieve Kinderen, weent niet gelijk deze die geene hoop hebben. De Heer heeft mij dit vergankelijk leven benomen, maar Hij heeft mij eeuwige dagen geschonken! Mijne liefde blijft u bij, en gij zult mijne deugden na om eens vereenigd te zijn hier, waar geene tranen meer zijn, geene smerten, geene zuchten, maar eeuwige goederen en eeuwige vreugden.

I. Thes. IV — Ps. XX — Apoc. XXI.)

Dat zij ruste in vrede! Amen.

NIEUPORT.—DRUKK. VAN FL. DUMON-CLEENWERCK

De familie Rubben was nauw verbonden met de duinen. Seraphins vader en grootvader, allebei Joannes Baptiste Rubben genaamd, waren jarenlang duinwachter in dienst van de duinheren Bauwens-Vanderdonck uit Brugge. De grootvader vervulde die taak van 1824 tot 1830; daarna nam de vader het over tot eind 1864. In 1865 volgde Seraphins jongere broer Felix hem op, maar die overleed al in 1870, amper 24 jaar oud. Alles samen waren leden van de familie Rubben ongeveer 45 jaar actief in de Zeepanne- en Kerkepanneduinen. Zij hielpen bij het verkavelen van duinpannen, het afbakenen van percelen, het beplanten van stuifduinen en het innen van pachtgelden, weiderechten en jachtrechten. Soms boden zij ook onderdak aan jagers en begeleidden zij hen bij klopjachten.

Naast die band met de duinen was er ook de band met de zee. Seraphin en zijn jongere broer Karel waren hun hele loopbaan IJslandvaarders. Seraphin maakte tussen 1861 en 1888 maar liefst 25 reizen naar IJsland. Alleen in 1873, 1874 en 1875 bleef hij weg uit de IJslandvaart. Het was zwaar en gevaarlijk werk. In 1872 raakte hij, net als zijn oom David Rubben, aan boord van de *Joyeuse* besmet met de pokken. Zulke episodes tonen hoe risicovol het vissersbestaan toen was, ver van huis en maandenlang afhankelijk van schip, bemanning en weer.

Na zijn IJslandcampagne van 1864 trouwde Seraphin op 5 oktober 1864 in Koksijde met Virginie Christina Thybaut, dochter van Frans Thybaut en Joanna Bedert. Na hun huwelijk woonde hij eerst in bij zijn schoonouders, die een herbergje hadden in de Kwyntestraat. Dat soort verbinding tussen herberg, familie en vissersgemeenschap was typisch voor het dorpsleven aan de kust. Vissers, verwanten en buren ontmoetten elkaar er, wisselden nieuws uit en regelden praktische zaken rond werk, reizen en gezin.

Een van de best gedocumenteerde reizen van Seraphin is die van 1870. Toen voer hij aan boord van de D.28 *Reine des Anges*, samen met onder meer zijn toekomstige schoonbroer Frans Verbanck en Pieter Ghys. Het schip vertrok op 14 maart en bracht 421 tonnen moruwe, 52 tonnen levertraan en 2 tonnen kuit uit IJsland mee. Zulke cijfers maken duidelijk hoe belangrijk de IJslandvaart economisch was, maar ook hoeveel werk er nodig was om de vangst te verwerken, te bewaren en thuis te brengen.

Aan het einde van de jaren 1870 bouwde Seraphin een sterke band op met kapitein Pierre Charles Alexandre Jonneskindt uit Grande-Synthe. Ook diens broer Joseph Désiré Jonnekindt had graag

matrozen met de naam Rubben aan boord. Seraphin maakte vier van zijn laatste reizen samen met zijn oudste zoon Frans. In 1888 voeren zij samen op de goélette *Glaneuse* van 153 ton, onder kapitein Joseph Jonnekindt. Tijdens die campagne kwam het tot een aanvaring met de goélette *Charmante*. De kapitein van de *Glaneuse* beschreef later hoe de *Charmante* volgens hem voorrang had moeten verlenen, maar toch haar koers bleef volgen. Bij de aanvaring werden onder meer boegspriet, kluiverboom en fokken afgerukt. De andere kapitein wees de schuld dan weer toe aan de *Glaneuse*. Het voorval toont hoe gevaarlijk en onzeker de vaart kon zijn, zelfs voor ervaren bemanningen.

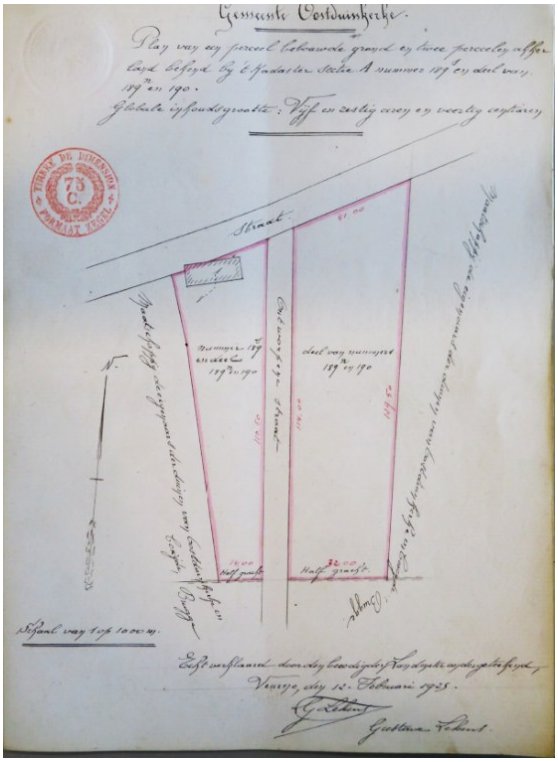

Het duinenhofsteedje van Seraphien en Virginie Thybaut in de Oostduinen (Piet Verhaertstraat) (foto Johan Depotter)

Seraphin en Virginie maakten de Eerste Wereldoorlog niet meer mee. Virginie overleed op 25 januari 1912, Seraphin op 14 mei 1913. Kort na haar overlijden trok hun oudste zoon Frans in februari 1912 bij zijn vader in. Hij kwam samen met zijn pasgehuwde echtgenote Elodie BOUCKAERT (°Wulpen, 1874) en hun zoontje Marcel (°1909). Nog datzelfde jaar, op 12 december 1912, werd dochter Felicie in de woning geboren. Zij overleed echter al op 1 juli 1914. Op 10 oktober 1916 werd zoon Karel geboren.

Na de Eerste Wereldoorlog moest de woning worden hersteld. Zoals veel huizen in de streek had ook dit vissershuis schade opgelopen. Het gezin RUBBEN-BOUCKAERT nam er daarna opnieuw zijn intrek. De woning bleef dus niet alleen overeind, maar bleef ook functioneren als gezinswoning binnen dezelfde familie.

Een belangrijke stap kwam er op 18 februari 1925. Toen kocht het echtpaar Rubben-Bouckaert van de Société Civile des Dunes de grond waarop hun woning stond, samen met nog een perceel aan de overkant van de Schepensstraat. In totaal ging het om 6.540 m^2, waarvoor zij 5.232 frank betaalden. Daarmee werden huis en grond eindelijk in dezelfde handen gebracht. Voor families die jarenlang op gehuurde of gepachte duingrond woonden, betekende zo'n aankoop een belangrijke vorm van zekerheid.

De volgende generatie zette de bewoning voort. Elodie Bouckaert overleed op 12 september 1935, Frans Rubben op 18 juni 1943. Hun zoon Karel verliet het huis in 1938 om zijn legerdienst te doen en ging later in de Brugse regio wonen. Zoon Marcel bleef nauwer met de woning verbonden. Hij huwde in 1937 met Elisa LEMAIRE (°Oostduinkerke, 1896). Zij bleven in het vissershuisje wonen en kregen in 1938 een dochter, Gabrielle. Zij huwde later met Daniel PIETERS, bekend van de dierenspeciaalzaak in Oostduinkerke-dorp.

Elisa LEMAIRE overleed in Oostduinkerke op 8 januari 1962. Marcel RUBBEN stierf drie jaar later, op 26 november 1965. Daarmee eindigde een lange periode waarin de woning aan de Piet Verhaertstraat rechtstreeks verbonden bleef met de familie Rubben en haar maritieme verleden.

Frans en Elodie met zoon Marcel (foto Johan Depotter)

De geschiedenis van deze woning is daardoor meer dan een reeks namen en data. Ze brengt de wereld van de duinwachters, landgebruikers en IJslandvaarders samen in één familieverhaal. De Rubbenfamilie kende de duinen van binnenuit, maar keek tegelijk ver over zee. In dit huis komen beide werelden samen: het harde bestaan op IJsland en het eenvoudige gezinsleven in de

Oostduinen. Meer over het vissersleven van de drie zonen Frans, Karel en Hector is te vinden bij Johan Depotter, *Onze IJslandvaarders*, pp. 293-300.

De woning is in de achtergrond te zien op de onderstaande postkaart tussen de rechtervilla en het prieeltje. De beide villa's situeerden zich ter hoogte van de huidige Oudstrijdersstraat – Piet Verhaertstraat.

Guldenzandstraat 74, woning Pylyser

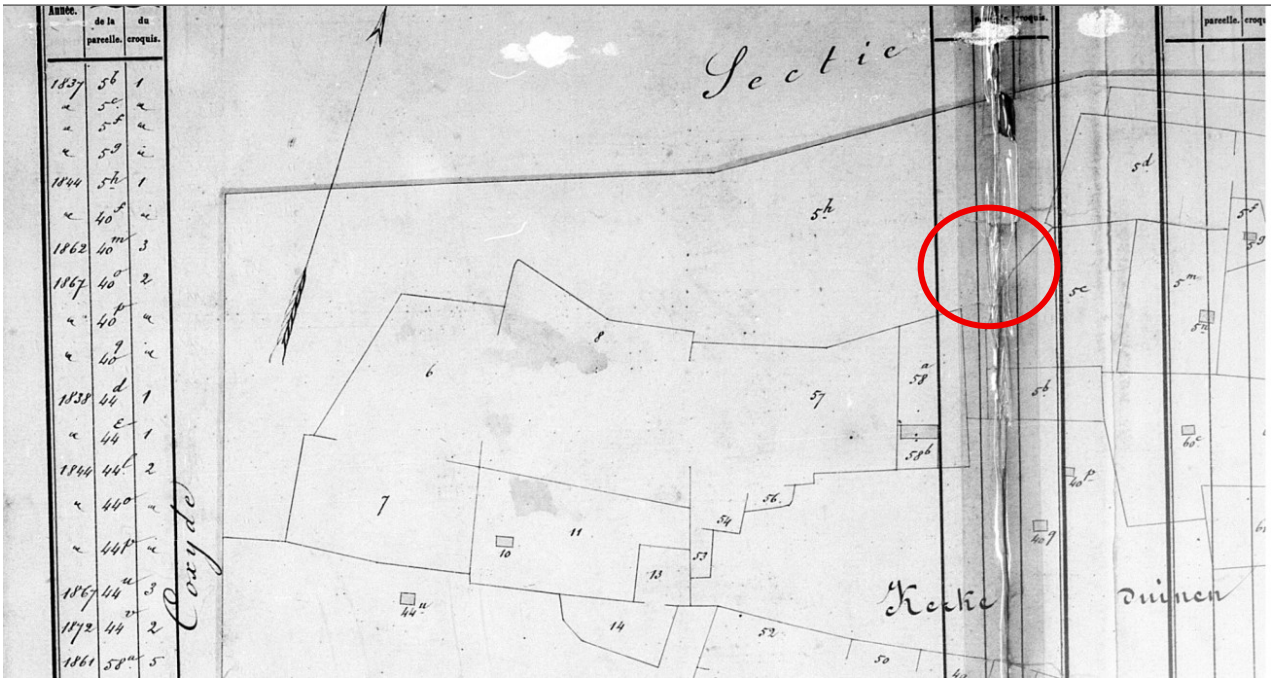
De woning aan de Guldenzandstraat 74 werd rond 1869 gebouwd door Franciscus Xaverius Pylyser, beter bekend als "Sies Zoutere". De straat bestond toen nog niet; ze zou pas later als Pylyserlaan worden aangelegd. De woning lag in de Kerkeduinen en was nauw verbonden met de familie Pylyser, een familie die op verschillende plaatsen in Oostduinkerke haar sporen naliet.

Sies Zoutere maakte vermoedelijk enkele reizen naar IJsland, maar na zijn huwelijk met Sophie Rosalie Huysseune bleef hij in Oostduinkerke. Hij werd paardenvisser, jachtwachter en later ook bestuurder van de duinen. Daarmee speelde hij een rol in het lokale duinbeheer en bij de inning van pachtgelden. Zijn huis was bovendien een plaats waar vissersfamilies terechtkonden om brieven te laten voorlezen of te laten opstellen.

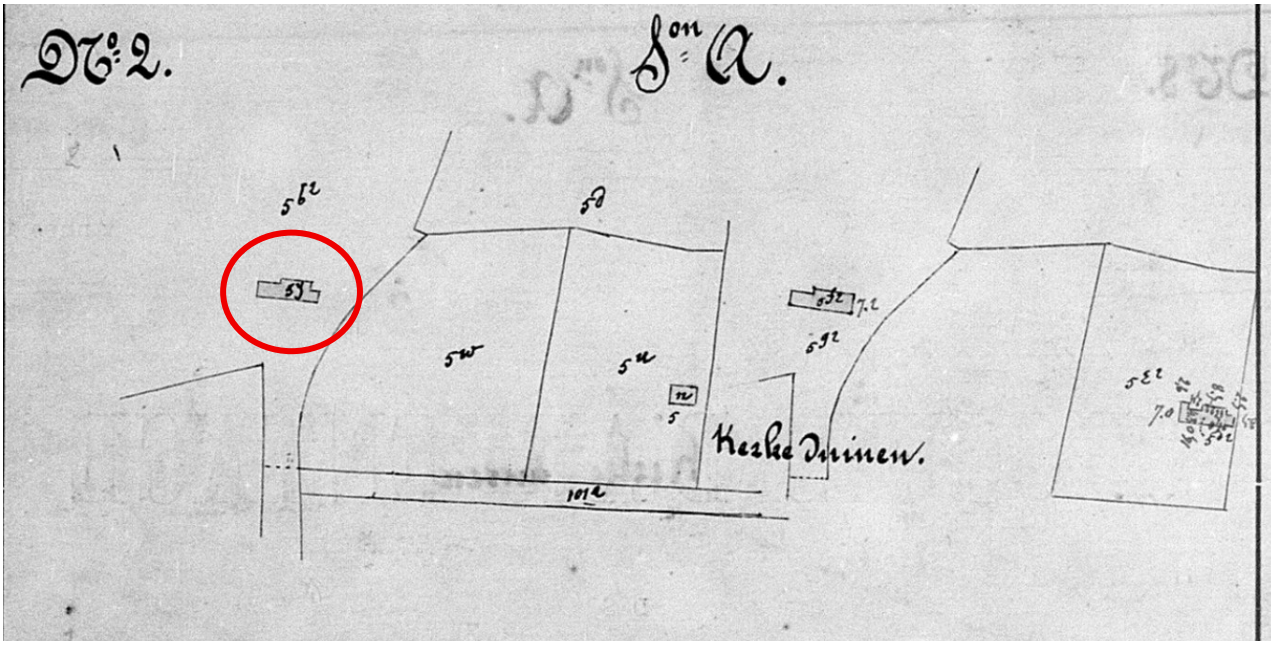
Na zijn overlijden kwam de woning in handen van zijn zoon Henri Pylyser en diens vrouw Irma Bulthé. Zij konden in 1924 en 1927 aanzienlijke stukken duingrond aankopen, opvallend genoeg tegen een gunstige prijs. Dochter Antonia bleef tot op hoge leeftijd in de ouderlijke woning wonen. Na haar overlijden werd het huis gekocht en gerestaureerd door Sarie Pylyser en Jean-Pierre Bostyn, waardoor de woning haar erfgoedwaarde behield.

De woning aan de Guldenzandstraat 74, vroeger verbonden met de Pylyserlaan, ligt in de zogenaamde Kerkeduinen, ten noordwesten van de dorpskom van Oostduinkerke. Bij de kadastrale opmetingen van 1873 stelde de landmeter vast dat hier al in 1869 een woning was gebouwd op perceel sectie A nr. 5/h. De huidige Guldenzandstraat bestond toen nog niet. De latere Pylyserlaan werd pas in 1890 aangelegd. In de jaren daarvoor lag de woning dus nog midden in een open duinengebied, waar bewoning, akkertjes, duinpaden en familiegronden door elkaar liepen.

toestand 1873 – er is geen plan beschikbaar van de nieuwe toestand na bouw van de woning – bouwplaats in rode omranding)

Toestand 1890

Het bouwjaar 1869 past mooi in de levensloop van Franciscus Xaverius Pylyser en Sophia Rosalia Huysseune. Zij waren op 22 januari 1868 in Oostduinkerke getrouwd en lieten kort daarna deze woning bouwen. Franciscus werd in Oostduinkerke geboren in 1839 en stond in de volksmond bekend als “Sies Zoutere”. Hij was de jongste zoon van Franciscus Jacobus Pylyser en Joanna Lievekyndt. Via zijn vader was hij nauw verwant met Philippus Jacobus Pylyser, de bewoner-eigenaar van *De Warme Klakke*. Zo maakt ook deze woning deel uit van het bredere verhaal van de familie Pylyser in Oostduinkerke.

Over de jonge jaren van Franciscus is vooral zijn band met de visserij belangrijk. Naar verluidt maakte hij drie reizen naar IJsland vóór zijn huwelijk. In 1866 en 1867 was hij aangemonsterd op de lougre D.64 *Persévérant* van rederij Dinoir. Het schip, 67 ton groot, stond telkens onder bevel van kapitein Boels en telde vijftien bemanningsleden. Karel Verplancke uit Oostduinkerke was beide keren zijn

kooimaat. In 1866 vertrok het schip op 2 april; in 1867 al op 22 maart, omdat in die periode veel IJslandvaarders vroeg in het voorjaar uitvoeren.

De vangst van 1867 toont hoe belangrijk maar ook hoe zwaar de IJslandvaart was. De *Persévérant* bracht ongeveer 222 tonnen moruwe mee, naast nog eens 5.000 kilogram los in het ruim opgeslagen moruwe. Die laatste vangst was op het einde van de campagne bijeengevist en moest later in de ateliers van de reder worden ingekuipt. Daarnaast waren er 32 tonnen levertraan en 5 tonnen leng en andere schelvissoorten. Achter zulke cijfers schuilt maandenlang hard werk op zee, ver van huis, in koude en risicovolle omstandigheden.

Na zijn huwelijk veranderde het leven van Sies Zoutere. Zijn vrouw Sophie Rosalie Huysseune, geboren in Oostduinkerke in 1843, was de dochter van Karel Huysseune en Monica “Moontje” Vermoote. Karel Huysseune was kustvisser en pachtte heel wat zandakkergrond van de erfgenamen Bauwens. Het gezin Huysseune was groot: één zoon en negen dochters bleven in leven. Omdat Franciscus bij zijn schoonfamilie in de Westduinen kon inwonen en er werk genoeg was, hoefde hij niet langer naar IJsland te varen. Zijn leven verschoof van de verre zee naar de duinen rond Oostduinkerke.

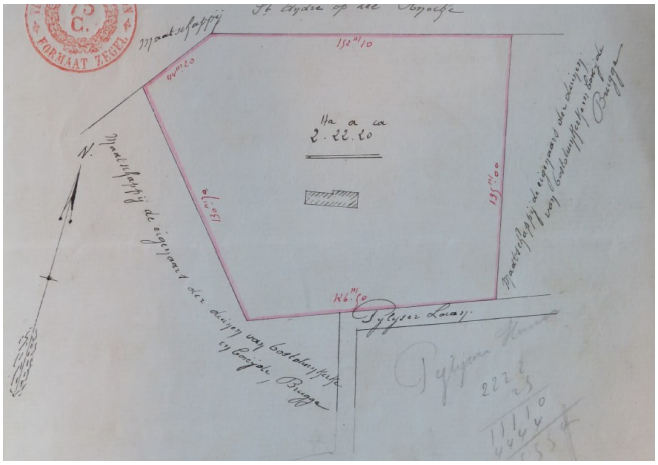
Die duinen werden voor hem een belangrijk werkterrein. Op 20 augustus 1877 werd Henri Huysseune door drie jachtrechthouders aangesteld als jachtwachter van de duinen die eigendom waren van de erfgenamen Bauwens. Na het overlijden van Henri nam Sies Zoutere die taak over. Hij bleef tot oktober 1890 jachtwachter voor Felix Ernault, fabrikant in Roubaix, Etienne Screpel, eveneens uit Roubaix, en Karel Verschoore uit Kortrijk. Het jachtwachterschap was geen loutere bijverdienste: het betekende dat hij het duingebied goed kende, toezicht hield en mee instond voor het gebruik van een landschap dat tegelijk natuur, werkgebied en eigendom was.

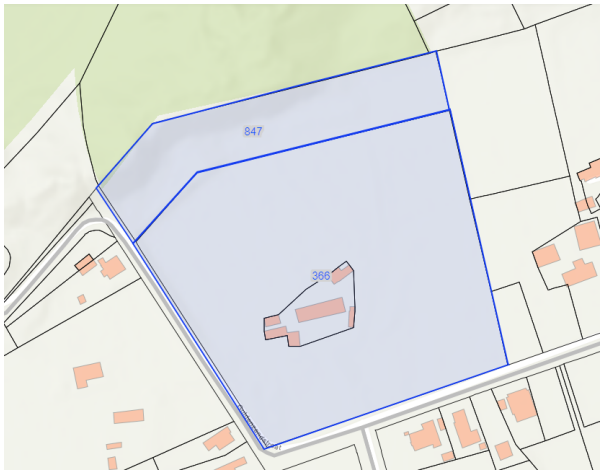
Vanaf november 1890 nam zijn zoon Engelbert Pylyser deze opdracht over. Franciscus bleef echter actief in het lokale duinbeheer. Hij was ook bekend als paardenvisser, een beroep dat vandaag sterk met Oostduinkerke wordt vereenzelvigd. Later werd hij “bestuurder der duynen”. Vanaf 1894 inde hij pachtgelden en hielp hij mee bij de verkoop van duingronden aan particulieren. Zo stond hij op het raakvlak van visserij, landbouw, duinbeheer en eigendom. Zijn woning was bovendien een plaats waar vissersfamilies langskwamen om brieven te laten voorlezen of om hulp te krijgen bij het opstellen van briefwisseling. Dat wijst erop dat de familie Pylyser lokaal vertrouwen genoot en een zekere praktische rol speelde in de gemeenschap.

Franciscus Pylyser overleed in Oostduinkerke op 4 juni 1905. De nalatenschap werd op 22 september 1908 verdeeld via een onderhandse akte. De woning kwam toe aan zijn zoon Henricus Franciscus Pylyser (1879-1975), die één dag eerder, op 21 september 1908, was getrouwd met Irma Maria Bulthé (1886-1955). De visserswoning werd daardoor bijna een huwelijksgeschenk. De akte omschreef ze als *een woonhuis met afhankelijke gebouwen zooals schuur, stallingen, wagenhuis, bakkeuken en aalputten, dienende voor boerderij, staande zonder recht van stand op grond der Burgerlijke Maatschappij der Duinen van Oostduinkerke & Coxyde*. Die omschrijving toont dat het niet om een geïsoleerd huisje ging, maar om een kleine woon- en werkeenheid met ruimte voor dieren, opslag, bakken en landbouwactiviteiten.

Ook hier speelde de eigendom van de grond een belangrijke rol. Het huis stond aanvankelijk niet op eigen grond. Op 18 juni 1924 kocht het echtpaar Pylyser-Bulthé 22.220 m^2 grond van de Société Civile des Dunes d’Oostduinkerke et Coxyde. Daarop stond ook hun woning. De prijs bedroeg 0,25 frank per m^2, opvallend laag in vergelijking met andere verkopen. Dat had vermoedelijk te maken met

de goede banden tussen de familie Pylyser en de eigenaars van de duinen. Tegelijk kochten zij nog twee andere percelen langs de Pylyserlaan, aangeduid met de nummers 845 en 861 op de bijhorende figuur.

Twee jaar later, op 31 mei 1927, volgde nog een bijkomende aankoop. Henri Pylyser en Irma Bulthé kochten toen twee stroken grond: een perceel van 6.270 m^2 ten noorden van de woning en een strook van 967 m^2 die aansloot bij hun andere perceel aan de zuidzijde van de Pylyserlaan. De prijs was gestegen tot 0,47 frank per m^2, maar bleef nog altijd lager dan wat in die periode voor veel andere duingronden werd gevraagd. De familie kon duidelijk rekenen op vertrouwen en op een gunstige behandeling. De losse woonplek van vroeger groeide zo uit tot een ruimere familiale eigendom.

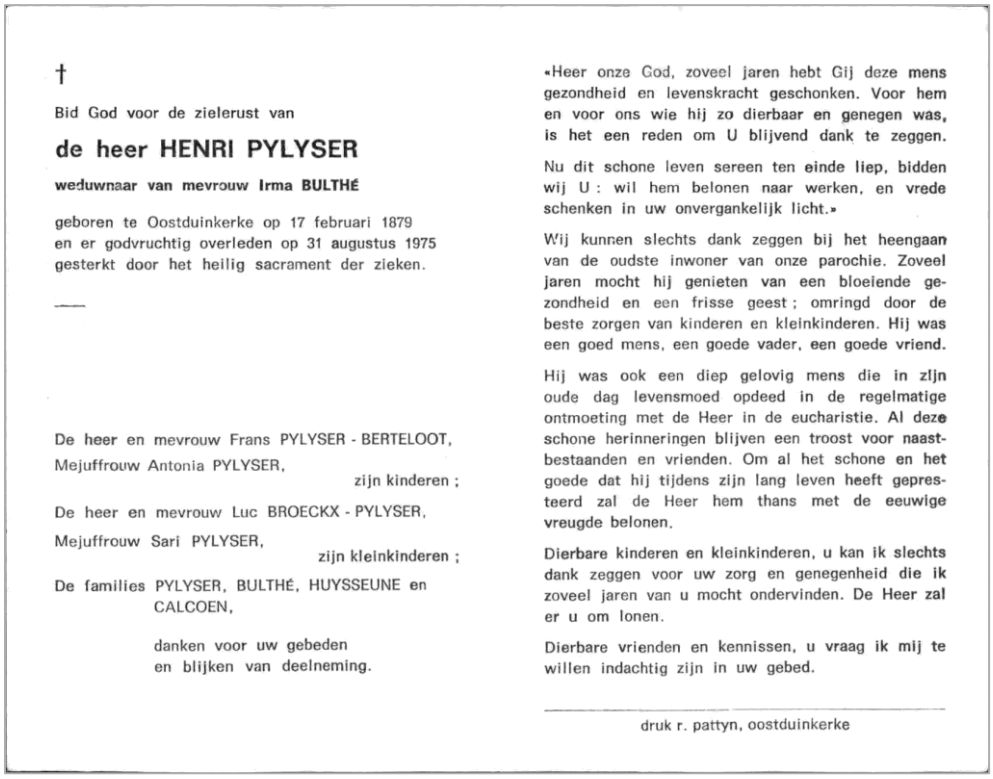

Henri Pylyser en Irma Bulthé kregen twee kinderen: Frans Xaveer, geboren in 1910, en Antonia Irma, geboren in 1915. Antonia bleef ongehuwd en woonde bij haar ouders in de ouderlijke woning. Zoon Frans trouwde in 1947 met Mariette Berteloot. Hij bleef in de omgeving wonen: eerst in de Seraphin Declerckstraat, daarna in de Pylyserlaan, en later bouwde hij op de hoek van de huidige Guldenzandstraat en de Sint-Andréstraat een nieuwe woning, vandaag Guldenzandstraat 59. Zo bleef ook de volgende generatie dicht bij de plaats waar de familiegeschiedenis begonnen was.

Frans en Mariette kregen twee dochters: Catharina, geboren in 1949, en Sarie, geboren in 1952. Via hen bleef de band tussen de familie en de woning voortleven, ook al woonde niet elke generatie nog in hetzelfde huis.

Irma Bulthé overleed in Oostduinkerke op 17 augustus 1955. Henri Pylyser bleef nog twintig jaar in leven en stierf in Oostduinkerke op 31 augustus 1975. Dochter Antonia bleef in de ouderlijke woning

wonen. Zij was de laatste van haar generatie die het huis als echte familieplek bleef bewonen. Op 18 maart 1993 overleed zij in Brugge.

†

Bid God voor de zielerust van

de heer HENRI PYLYSER

weduwnaar van mevrouw Irma BULTHÉ

geboren te Oostduinkerke op 17 februari 1879
en er godvruchtig overleden op 31 augustus 1975
gesterkt door het heilig sacrament der zieken.

De heer en mevrouw Frans PYLYSER - BERTELOOT,
Mejuffrouw Antonia PYLYSER,
zijn kinderen ;

De heer en mevrouw Luc BROECKX - PYLYSER,
Mejuffrouw Sari PYLYSER,
zijn kleinkinderen ;

De families PYLYSER, BULTHÉ, HUYSSEUNE en CALCOEN,

danken voor uw gebeden
en blijken van deelneming.

«Heer onze God, zoveel jaren hebt Gij deze mens gezondheid en levenskracht geschonken. Voor hem en voor ons wie hij zo dierbaar en genegen was, is het een reden om U blijvend dank te zeggen.

Nu dit schone leven sereen ten einde liep, bidden wij U : wil hem belonen naar werken, en vrede schenken in uw onvergankelijk licht.»

Wij kunnen slechts dank zeggen bij het heengaan van de oudste inwoner van onze parochie. Zoveel jaren mocht hij genieten van een bloeiende gezondheid en een frisse geest ; omringd door de beste zorgen van kinderen en kleinkinderen. Hij was een goed mens, een goede vader, een goede vriend.

Hij was ook een diep gelovig mens die in zijn oude dag levensmoed opdeed in de regelmatige ontmoeting met de Heer in de eucharistie. Al deze schone herinneringen blijven een troost voor naastbestaanden en vrienden. Om al het schone en het goede dat hij tijdens zijn lang leven heeft gepresteerd zal de Heer hem thans met de eeuwige vreugde belonen.

Dierbare kinderen en kleinkinderen, u kan ik slechts dank zeggen voor uw zorg en genegenheid die ik zoveel jaren van u mocht ondervinden. De Heer zal er u om lonen.

Dierbare vrienden en kennissen, u vraag ik mij te willen indachtig zijn in uw gebed.

druk r. pattyn, oostduinkerke

†

"Een stap is 't maar van wieg tot graf
voor ouden en voor jongen.
Gelukkig die, dit leven af,
hoe kort of lang het God hem gaf
de betere weg ingongen" (G. Gezelle).

Dankbaar aandenken aan

Mevrouw Antonia PYLYSER

dochter van wijlen Henri en Irma BULTHÉ

geboren te Oostduinkerke op 14 januari 1915
en in de Heer ontslapen te Brugge (A.Z. Sint-Jan)
op 18 maart 1993,
gesterkt door het h. ziekensakrament.

Mevrouw Frans PYLYSER(†) - BERTELOOT
Mevrouw Luc BROECKX(†) - PYLYSER
De heer en mevrouw Jean-Pierre BOSTYN - PYLYSER
Mejuffer Tinne BROECKX
Jongeheer Antoon BROECKX
De families PYLYSER - BULTHÉ

danken U voor uw gebed
en christelijke deelneming.

Uitvaartverzorging Dezutter bvba, Nieuwpoort/Koksijde
Drukkerij Orion, Oostduinkerke

Antonia ! Wij wisten dat uw hart op sleet was, maar wij geloofden dat uw moed en vertrouwen u nog een heel tijdje in ons midden zouden bewaren. Allen die u hebben gekend, gewaardeerd en bemind zijn bedroefd om uw onverwachts heengaan. We gaan u echt missen: uw familie, uw vele vrienden, uw buren. Wij bewonderen in u: uw korrekte en vriendelijke kontakten, uw wijs en gezond verstand, uw liefde voor mensen en voor alles wat God in Zijn natuur had gelegd, uw dynamiek en uw sterk geloof, uw realistische blik op het leven, uw rustig aanvaarden wat de toekomst betrof: "Als ik niet meer zou terugkeren, dan moet u ...", waren de laatste woorden waarmede u als het ware afscheid nam !

Antonia ! Wij blijven u immer dankbaar om de warme genegenheid die u hebt uitgestraald. Wij leggen u in Gods handen terug, en aansluitend bij uw groot geloof durven wij het uitspreken:

"Je bent niet dood, Antonia,
maar de Heer heeft je teruggeroepen
om bij Hem te wonen voor altijd.
Je bent verlost van onvolkomenheid,
van lijden, ziekte en eenzaamheid.
God zal je geven
een onbegrensd geluk in onbegrensde tijd...
Maar ach, wij gaan je missen
zoals een mens zijn meest-geliefde mist.
De jaren dat wij jou mochten kennen
zijn nooit meer uit te wissen.
En wij geloven:
God heeft Zich in jou niet vergist".

RUST NU, ANTONIA, IN DE VREDE VAN DE HEER TOT IN EEUWIGHEID !

Na haar overlijden kwam de woning opnieuw in familiale handen terecht. Sarie Pylyser en haar echtgenoot Jean-Pierre Bostyn kochten het huis aan en restaureerden het in de jaren 1990. Daardoor bleef niet alleen het gebouw bewaard, maar ook de herinnering aan Sies Zoutere, de familie Pylyser, de paardenvisserij, de IJslandvaart en het vroegere leven in de Oostduinkerkse duinen. De woning aan de Guldenzandstraat 74 is vandaag dan ook veel meer dan een oud huis. Ze is een herkenbaar spoor van een familie die generaties lang mee vorm gaf aan het leven tussen dorp, duin en zee.

PYLYSERLAAN 3

De woning aan de Pylyserlaan 3 werd in 1888 gebouwd door Pieter Plaetevoet-Bedert op duingrond van de familie Bauwens. De exacte ligging werd toen bepaald aan de hand van nabijgelegen woningen, wat toont hoe landmeters en eigenaars in die periode de groeiende bebouwing in de duinen stap voor stap in kaart brachten.

Pieter Plaetevoet en Anna Bedert woonden er met hun kinderen. Na hun overlijden kwam het huis terecht bij hun jongste zoon Charles, die als metser-aannemer later ook modernere villa's bouwde in Koksijde. De oude visserswoning kwam daarna leeg te staan en werd in 1931 eigendom van Albert Fastenaekels, die zo zowel de grond als het huis bezat.

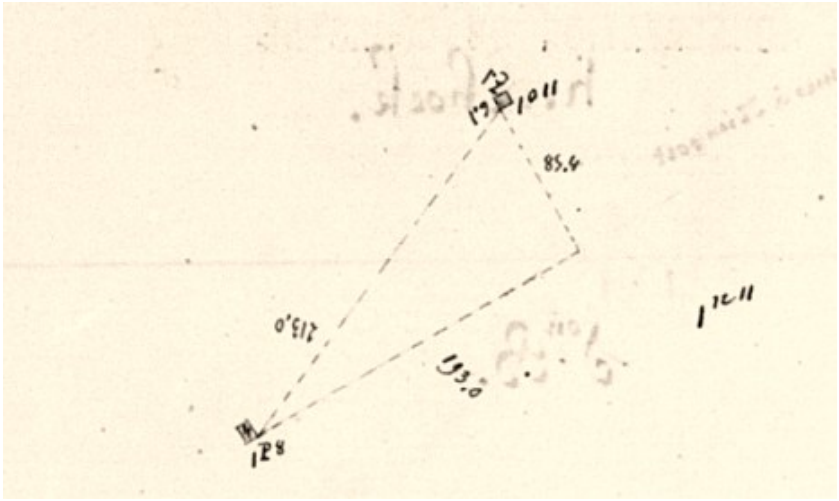
Later werd de woning bewoond door politieagent Theodoor Depotter, zijn vrouw Leonie Vermoote en hun kinderen. Vanaf de jaren 1960 volgden verschillende particuliere eigenaars elkaar op. De geschiedenis van dit huis toont mooi hoe een eenvoudige visserswoning gaandeweg evolueerde naar een woning met een meer residentieel karakter, terwijl de oude oorsprong toch herkenbaar bleef.

De woning aan de Pylyserlaan 3 ontstond in 1888, in een periode waarin de duinen ten noorden van de dorpskern van Koksijde stilaan meer bewoond raakten. Op 2 mei van dat jaar kreeg Pieter Plaetevoet-Bedert van de eigenaars van de duinen, de nakomelingen Bauwens-Vanderdonck, de toelating om een woning te bouwen op een perceel duingrond met kadastraal nummer 1/h/11. Het ging om een woonplek in de duinen, buiten de compacte dorpskern, waar huizen nog verspreid lagen tussen duinpaden, akkertjes en open zandgronden.

Om de juiste ligging van de nieuwe woning te bepalen, werd gemeten vanaf de woning van Rochus Plaetevoet en Leonie Boussaert. Die woning was een kleine tien jaar eerder, in 1879, gebouwd in de huidige Abdijstraat, vandaag nummer 25 op de hoek met de Hostenstraat. Rochus was de broer van Pieter Plaetevoet. Beiden waren kinderen van Eduard Plaetevoet (1812-1896) en Seraphine Vermoote (1813-1886). De plaatsbepaling aan de hand van een andere woning toont hoe de bebouwing in de duinen toen stap voor stap werd vastgelegd, vaak met bekende herkenningspunten als vertrekbasis.

Na de bouw kreeg de nieuwe woning het perceelnummer 1/o/11. Achter dat droge kadastrale nummer schuilt het verhaal van een gezin dat zich een vaste plek zocht in de duinen van Koksijde.

Opmeting kadaster in 1890

De bouwheer, Pieter Joseph Plaetevoet, was werkman van beroep. Hij werd geboren in Wulpen op 13 februari 1843. In 1871 trouwde hij in Oostduinkerke met Anna Amelia Bedert, geboren in Oostduinkerke op 7 juni 1847. Kort na hun huwelijk woonde het echtpaar eerst in Steenkerke, waar op 13 mei 1872 hun dochter Nathalie werd geboren. In 1874 verhuisde het gezin naar Wulpen en vier jaar later, in 1878, naar Koksijde. In Wulpen werden drie kinderen geboren, in Koksijde nog acht. Het gezin kende ook veel verdriet: zes kinderen stierven op zeer jonge leeftijd. Dat maakt duidelijk hoe kwetsbaar het gezinsleven in die tijd kon zijn.

Toen Pieter en Anna hun nieuwe woning betrokken, woonden zij er met zes kinderen: Nathalie (°1872), Leonie (°1877), Seraphina (°1878), Jules (°1881), Pharailde (°1885) en Charles (°1886). Het huis was dus van bij het begin een echte gezinswoning. Het bood onderdak aan een groot gezin dat, zoals zoveel families in de duinen, leefde van werk, nabijheid van familie en het gebruik van de omliggende gronden.

Aan de woning zelf werd in de loop der jaren nauwelijks iets gewijzigd. Toch bleef ze administratief in beweging. In 1909 kwam het kadaster van Veurne opnieuw langs voor een opmeting. Bij een eerdere opmeting uit 1890 waren enkele slordigheden gebeurd, die toen werden rechtgezet. Ook de exacte ligging werd licht aangepast. Voor de plaatsbepaling vertrok men nu vanaf bebouwing in de Zeelaan, onder meer vanaf de woning Suber op de hoek van de huidige Zeelaan en Abdijstraat en vanaf de herberg van brouwer Debois-Dehoon. De woning kreeg daarbij een nieuw kadastraal nummer: 1/b/35. Het toont hoe de groeiende bebouwing in Koksijde steeds nauwkeuriger in kaart werd gebracht.

Opmeting in 1909

Zoals in veel gezinnen verlieten de kinderen één voor één het ouderlijke huis. Pieter Plaetevoet overleed op 11 februari 1917, midden in de moeilijke oorlogsjaren. Zijn weduwe Anna Bedert bleef nog enkele jaren in de woning wonen en overleed op 29 november 1920. Op dat moment had het huis als adres Hoge Blekkerwijk Duinen nummer 13, een naam die nog sterk verwijst naar het open duinenlandschap waarin de woning lag.

Twee maanden voor haar overlijden, op 20 september 1920, verkocht Anna Bedert de woning onderhands aan haar jongste zoon Charles Edouard Plaetevoet. Hij was op dat moment verloofd met Emma Deman, geboren in Wulpen in 1889. Een maand na het overlijden van zijn moeder, op 27 december 1920, trouwde Charles met Emma. Het jonge koppel bleef in de woning wonen. Er werden vier dochters geboren. De jongste, Marie Louise, stierf als baby. De drie andere dochters waren Anna (°1921), Martha (1923-2006) en Bertha (1924-1932). Ook in deze generatie bleef vreugde dus dicht bij verlies liggen.

Het is een heilig en zalig gedacht te bidden voor de overledenen, opdat zij van de schulden hunner zonden ontslagen worden. 2 Mach. XII 46.

†

BIDT TOT ZIELERUST
van

Anna-Theresia BEDERT

WEDUWE VAN PIETER PLAETEVOET,

geboren te OOSTDUINKERKE, den 7 Juni 1847, en godvruchtig in den Heer ontslapen te COXYDE, den 29 November 1920.

Zij was eene teedere en goede moeder, doch de liefde die zij hare kinderen toedroeg, sloot de liefde tot God niet uit. — Zij nam acht op al wat omging in haar huisgezin, en zij at haar brood in ledigheid niet. Hare kinderen staan op en roemen en prijzen haar. Gregor. Naz.— Prov. XXXI, 27, 28

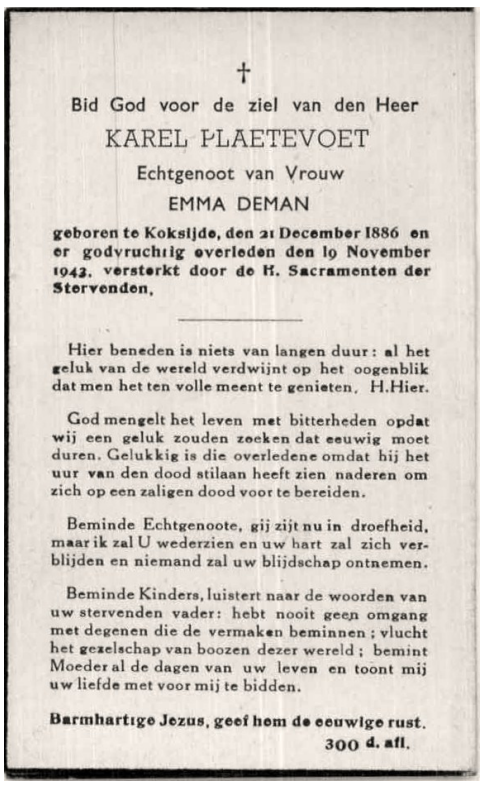
Zij leefde in de vreeze des Heeren en stierf in vrede, zonder vlekken op het geweten. — Zalig zijn zij die in den Heer sterven. Van nu af, zegt de H. Geest, mogen zij van hunnen arbeid uitrusten; want hunne werken volgen hen. Tob. XIV 4. — Apoc. XIV 13.

Dierbare Kinders en Kleinkinders, onthoudt de lessen die ik door woord en voorbeeld gegeven heb, blijft standvastig in uw geloof, wijkt nooit af van den weg der deugd en eerlijkheid, ondersteunt en bemint malkander en weest mij indachtig in uwe gebeden. — En nu ontvangt mijn laatsten zegen. Tot wederomziens bij God in den Hemel.

Zoet Hert van Jesus, laat mij U altijd meer en meer beminnen. 300 d. afl.

O Maria, Moeder van God en Moeder van barmhertigheid, bid voor ons en voor de overledenen. 100 d. afl.

Druk Desmyter Veurne.

†

Bid God voor de ziel van den Heer

KAREL PLAETEVOET

Echtgenoot van Vrouw

EMMA DEMAN

geboren te Koksijde, den 21 December 1886 en er godvruchtig overleden den 19 November 1943, versterkt door de H. Sacramenten der Stervenden.

Hier beneden is niets van langen duur: al het geluk van de wereld verdwijnt op het oogenblik dat men het ten volle meent te genieten. H.Hier.

God mengelt het leven met bitterheden opdat wij een geluk zouden zoeken dat eeuwig moet duren. Gelukkig is die overledene omdat hij het uur van den dood stilaan heeft zien naderen om zich op een zaligen dood voor te bereiden.

Beminde Echtgenoote, gij zijt nu in droefheid, maar ik zal U wederzien en uw hart zal zich verblijden en niemand zal uw blijdschap ontnemen.

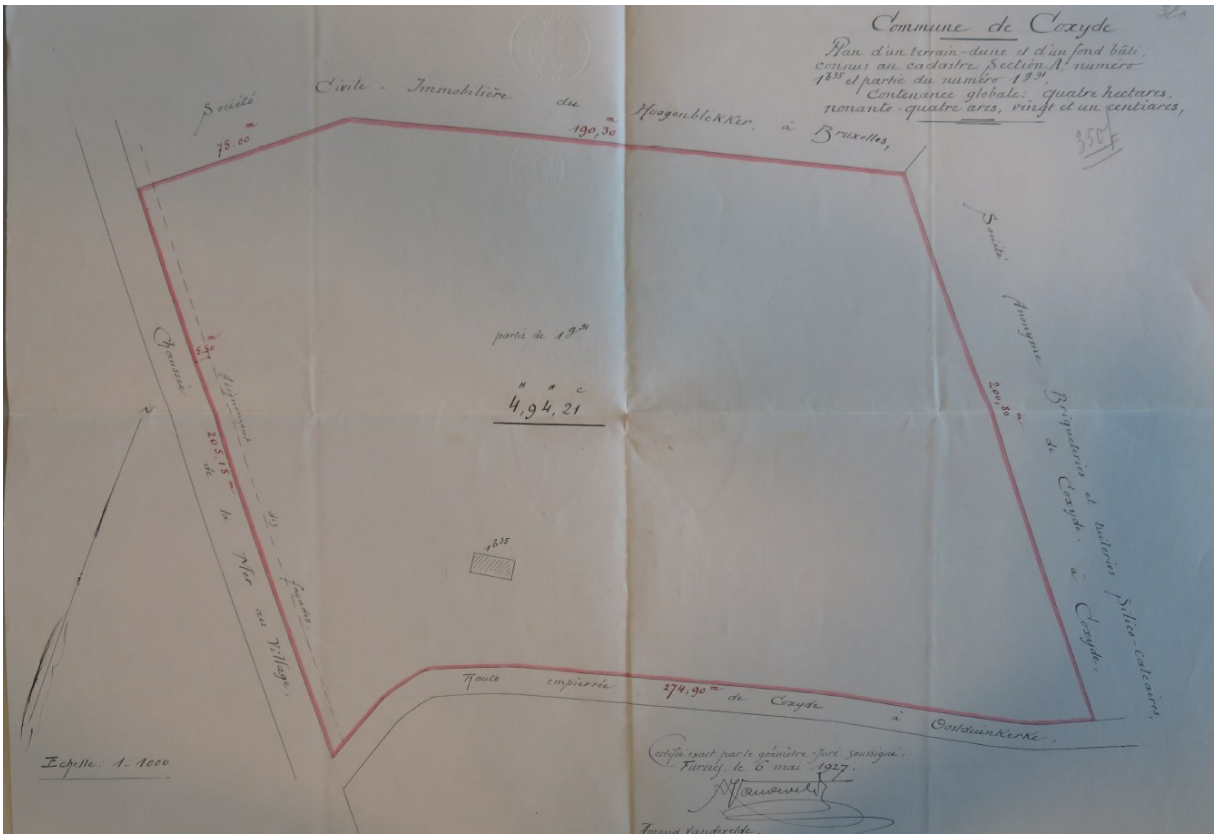
Beminde Kinders, luistert naar de woorden van uw stervenden vader: hebt nooit geen omgang met degenen die de vermaken beminnen; vlucht het gezelschap van boozen dezer wereld; bemint Moeder al de dagen van uw leven en toont mij uw liefde met voor mij te bidden.

Barmhartige Jezus, geef hem de eeuwige rust.

300 d. afl.

Charles Plaetevoet groeide uit tot een ondernemende metser-aannemer. Hij verdiende goed zijn brood en bouwde later ook modernere villa's in Koksijde. In 1930 realiseerde hij op de hoek van de Hoge Duinenlaan 36 en de Vogelzangstraat de villa *The Squirrels*, naar een ontwerp van Gaston Lejeune. In 1932 ruilde hij die villa in voor een nieuwbouw in de Zeeëikelstraat 4, eveneens van de hand van Lejeune: villa *Zonneweelde*. De overgang van een eenvoudige duinwoning naar architecturaal ontworpen villa's weerspiegelt ook de bredere ontwikkeling van Koksijde in het interbellum, toen de badplaats steeds meer residentiële allure kreeg.

De grond waarop de oude woning in de duinen stond, bleef intussen een apart verhaal. Op 17 juli 1927 werd ze gekocht door Albert Fastenaekels. Hij verwierf de grond van Edouard Pirsch en Philogene Gevaert, die eerder eigenaar waren geworden via aankoop bij de Société Civile des Dunes op 17 november 1925. Het ging om een deel van een veel groter perceel van 25,4338 hectare. Huis en grond waren dus ook hier niet van meet af aan in dezelfde handen.

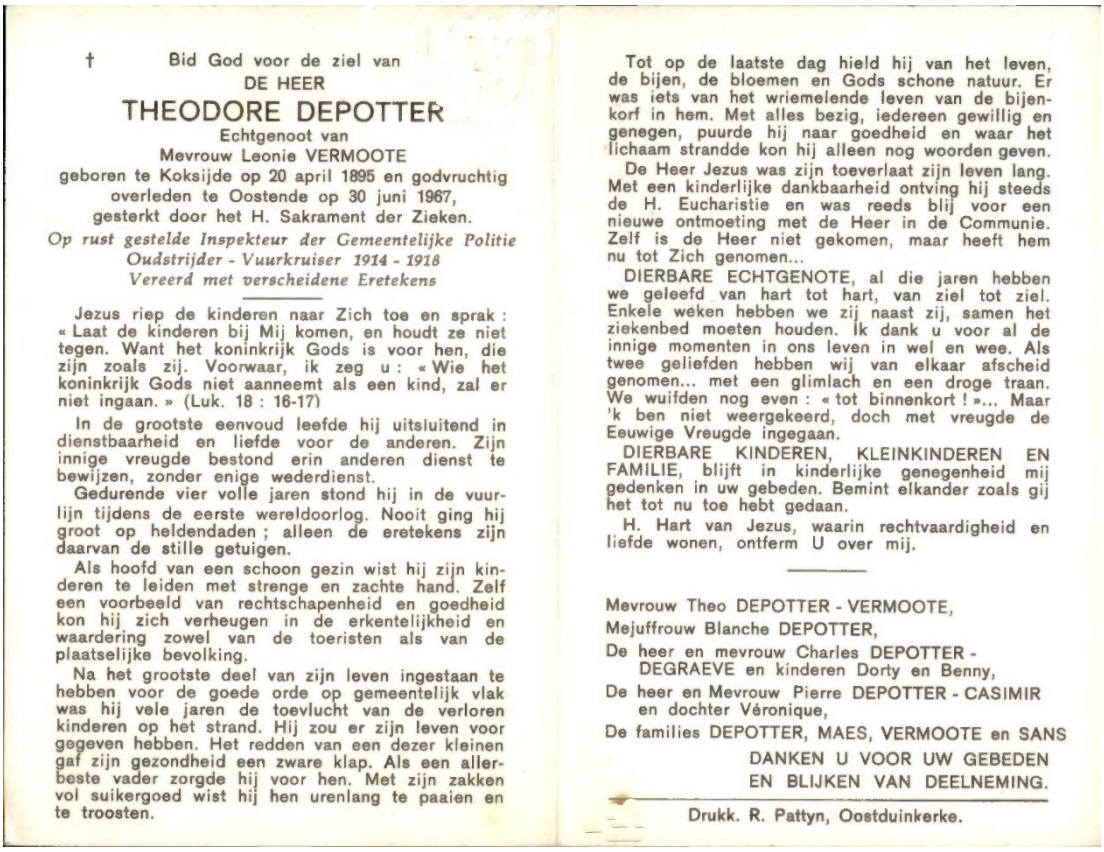
Toen het gezin Plaetevoet-Deman de woning rond 1930-1931 verliet, kwam het huis leeg te staan. Albert Fastenaekels kocht daarop ook de woning, op 3 november 1931. Daarmee werden huis en grond opnieuw samengebracht in één eigendom. De oude visserswoning kreeg zo een nieuwe toekomst, niet langer als bezit van de oorspronkelijke bouwfamilie, maar als woning binnen een snel veranderende omgeving.

Daarna werd de woning bewoond door politieagent, later brigadier, Theodoor Depotter (°Koksijde, 1895), zijn echtgenote Leonie Vermoote (°Koksijde, 1899) en hun drie kinderen: Blanche (°1928), Charles (°1936) en Pieter (°1939). Theodoor en Leonie waren in 1926 gehuwd. Tussen 1930 en 1947 had de woning als adres Pylyserlaan 1. In 1958 bouwde het echtpaar een nieuwe woning op het huidige adres Pylyserlaan 1. Op 15 januari 1959 verhuisde het gezin daarheen. Theodoor en Leonie bleven in hun nieuwe woning wonen tot aan hun overlijden: Theodoor stierf in Oostende op 30 juni 1967, Leonie overleefde hem ruim 25 jaar en overleed op 7 maart 1993. Dochter Blanche bleef bij haar ouders wonen en overleed op 19 november 2012.

Vanaf de jaren 1960 kreeg de woning vooral een particuliere en residentiële invulling. Op 13 juli 1964 verkocht Albert Fastenaekels ze aan advocaat Jacques Van Melckenbeke (°1933) en zijn echtgenote Sarie Marie Florizoone (1934-2018), dochter van burgemeester Alberic Florizoone van Oostduinkerke. Zij bleven eigenaar tot 9 oktober 1978. Toen werd de woning, bij akte verleden voor notaris Vileyn in Nieuwpoort, verkocht aan August Romain Soenen (Ingelmunster, 1925 – Gent, 2003) en Paula Maria Mestdagh (Ingelmunster, 1924 – Brugge, 2008). Zij gebruikten het huis als buitenverblijf. Daarmee veranderde ook de betekenis van de woning: van eenvoudige gezinswoning in de duinen naar een plek voor verblijf en ontspanning.

Op 30 oktober 1987 verkochten August Soenen en Paula Mestdagh de woning aan Willy Depla (1941-2015) en Marie-Josée Vanderperre. Zij namen er opnieuw hun intrek, waardoor het huis weer permanent werd bewoond. Na het overlijden van Willy Depla in 2015 bleef Marie-Josée nog met de woning verbonden.

Na het overlijden van Marie-Josée in 2019 kwam de woning leeg te staan. In 2025 werd ze verkocht aan de huidige eigenares. De geschiedenis van Pylyserlaan 3 toont hoe een eenvoudige woning in de duinen verschillende levens heeft gekend: eerst als gezinswoning van de familie Plaetevoet, daarna als eigendom van Albert Fastenaekels, later als woonhuis van de familie Depotter en vervolgens als residentieel pand met opeenvolgende eigenaars. Toch blijft onder al die veranderingen de oorspronkelijke betekenis herkenbaar: dit huis is een spoor van de vroegere bewoning in de Koksijdse duinen, lang vóór de omgeving haar huidige uitzicht kreeg.

† Bid God voor de ziel van
DE HEER
THEODORE DEPOTTER
Echtgenoot van
Mevrouw Leonie VERMOOTE
geboren te Koksijde op 20 april 1895 en godvruchtig
overleden te Oostende op 30 juni 1967,
gesterkt door het H. Sakrament der Zieken.
Op rust gestelde Inspekteur der Gemeentelijke Politie
Oudstrijder - Vuurkruiser 1914 - 1918
Vereerd met verscheidene Eretekens

Jezus riep de kinderen naar Zich toe en sprak : « Laat de kinderen bij Mij komen, en houdt ze niet tegen. Want het koninkrijk Gods is voor hen, die zijn zoals zij. Voorwaar, ik zeg u : « Wie het koninkrijk Gods niet aanneemt als een kind, zal er niet ingaan. » (Luk. 18 : 16-17)

In de grootste eenvoud leefde hij uitsluitend in dienstbaarheid en liefde voor de anderen. Zijn innige vreugde bestond erin anderen dienst te bewijzen, zonder enige wederdienst.

Gedurende vier volle jaren stond hij in de vuurlijn tijdens de eerste wereldoorlog. Nooit ging hij groot op heldendaden ; alleen de eretekens zijn daarvan de stille getuigen.

Als hoofd van een schoon gezin wist hij zijn kinderen te leiden met strenge en zachte hand. Zelf een voorbeeld van rechtschapenheid en goedheid kon hij zich verheugen in de erkentelijkheid en waardering zowel van de toeristen als van de plaatselijke bevolking.

Na het grootste deel van zijn leven ingestaan te hebben voor de goede orde op gemeentelijk vlak was hij vele jaren de toevlucht van de verloren kinderen op het strand. Hij zou er zijn leven voor gegeven hebben. Het redden van een dezer kleinen gaf zijn gezondheid een zware klap. Als een allerbeste vader zorgde hij voor hen. Met zijn zakken vol suikergoed wist hij hen urenlang te paaien en te troosten.

Tot op de laatste dag hield hij van het leven, de bijen, de bloemen en Gods schone natuur. Er was iets van het wriemelende leven van de bijenkorf in hem. Met alles bezig, iedereen gewillig en genegen, puurde hij naar goedheid en waar het lichaam strandde kon hij alleen nog woorden geven.

De Heer Jezus was zijn toeverlaat zijn leven lang. Met een kinderlijke dankbaarheid ontving hij steeds de H. Eucharistie en was reeds blij voor een nieuwe ontmoeting met de Heer in de Communie. Zelf is de Heer niet gekomen, maar heeft hem nu tot Zich genomen...

DIERBARE ECHTGENOTE, al die jaren hebben we geleefd van hart tot hart, van ziel tot ziel. Enkele weken hebben we zij naast zij, samen het ziekenbed moeten houden. Ik dank u voor al de innige momenten in ons leven in wel en wee. Als twee geliefden hebben wij van elkaar afscheid genomen... met een glimlach en een droge traan. We wuifden nog even : « tot binnenkort ! »... Maar 'k ben niet weergekeerd, doch met vreugde de Eeuwige Vreugde ingegaan.

DIERBARE KINDEREN, KLEINKINDEREN EN FAMILIE, blijft in kinderlijke genegenheid mij gedenken in uw gebeden. Bemint elkander zoals gij het tot nu toe hebt gedaan.

H. Hart van Jezus, waarin rechtvaardigheid en liefde wonen, ontferm U over mij.

Mevrouw Theo DEPOTTER - VERMOOTE,
Mejuffrouw Blanche DEPOTTER,
De heer en mevrouw Charles DEPOTTER - DEGRAEVE en kinderen Dorty en Benny,
De heer en Mevrouw Pierre DEPOTTER - CASIMIR en dochter Véronique,
De families DEPOTTER, MAES, VERMOOTE en SANS

DANKEN U VOOR UW GEBEDEN
EN BLIJKEN VAN DEELNEMING.

Drukk. R. Pattyn, Oostduinkerke.

†

Vader, laat tot een nieuw leven ontwaken
in Uw volle licht

Mevrouw Leonia VERMOOTE

weduwe van de heer Theodoor DEPOTTER

geboren te Koksijde op 8 juni 1899
en godvruchtig overleden te Oostduinkerke
(Kon. Elisabeth Instituut) op 7 maart 1993,
gesterkt door het H. Ziekensakrament.

Onze goede moeder en grootmoeder is midden de vastentijd zachtjes, geruisloos naar de Heer gegaan.

Zo zacht als ze haar oude dag mocht slijten bij haar dochter Blanche, zo hard is haar jeugd, haar leven geweest...
Moeders wortels lagen in het zeewater. Zij stamde uit een Koksijdse vissersfamilie die het harde labeur van het vissersleven kende. Zijzelf trok jarenlang te voet naar Veurne met garnalen, om 'den brode' voor het gezin. Zij hoorde de kanonnen en ademde mosterdgas in tijdens Wereldoorlog I. In haar huwelijk met vader - hoe karig ook het leven in het te kleine vissershuisje - waren zij samen gelukkig met hun drie kinderen tot Wereldoorlog II hen op de vlucht joeg naar Frankrijk. Vluchten *moest* dan wel !
Hun terugkeer was een nieuw begin. Ze hadden niets meer ! Alleen hun groot hart, hun sterke handen, hun lieve kinderen en hun groot vertrouwen in de Heer gaven hen de moed opnieuw te beginnen. De haringvangst tot de netten scheurden, het vissen met kordeel in de ijskoude winters, viel als manna uit de hemel. En met het dagelijks werk van vader bij de politiedienst, reikte de hemel de hand en ging haar leven weer verder.

In 1967 ging vader van ons heen en stond moeder alleen...
De tijd van sjouwen en zorgen was voorbij, de rollen werden stilaan omgekeerd. De kinderen namen de zorgen over en moeder vond meer tijd om te bidden. Haar zondagsmis was heilig, haar heldere stem liet ze jarenlang meetrillen in de kerkzang en toen ze niet meer ter kerke kon, volgde ze de h. mis op TV, en wanneer ook haar ogen verflauwden, bracht de radio nog Gods woord in huis.

Moeder,
Met grote liefde en uitermate bezorgdheid heeft Blanche je 26 jaar omringd. Jullie waren een wederzijdse steun. Je vele dankwoorden willen we herhalen: DANK JE WEL, BLANCHE.
Je was zo bezorgd om wat rondom jou gebeurde - in familie - bij je buren, het kamphuis Weltevree met de Zusters en de gehandicapte kinderen, je leefde alles zo intens mee - tot de Heer je riep, heel zacht: "Kom, gezegende, in het huis van de Vader".
Wij zijn dankbaar om je schone en volle leven moeder, voor alles wat je voor ons deed en we geloven dat zelfs de dood ons niet kan scheiden van Gods liefde die je voor ons tastbaar gemaakt hebt.
We bidden in deze tijd van uitzien naar Pasen, dat moeder mede mag verrijzen van dood naar leven.

O.-L.-Vrouw van Lourdes, bid voor moeder !

Blanche DEPOTTER,
Charles en Hilda DEPOTTER - DEGRAEVE en kinderen,
Pierre en Annie DEPOTTER - CASIMIR en kinderen,

De families VERMOOTE, DEPOTTER, SANS en MAES
danken U
voor uw gebeden
en troostende blijken van medeleven.

Uitvaartverzorging Dezutter bvba, Nieuwpoort/Koksijde
Drukkerij Orion, Oostduinkerke

De woning in de jaren '50 (archief Van Buggenhout, gemeente Koksijde)

(toestand april 2018, foto Joeri Stekelorum)

Noordduinen 22

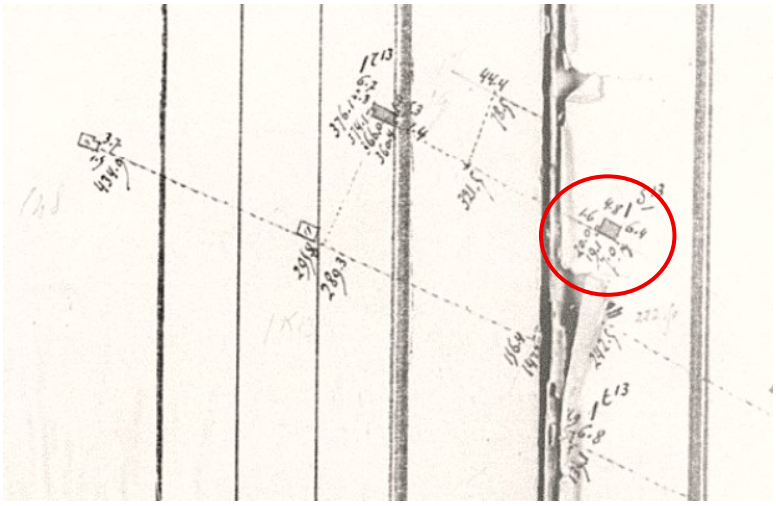
De woning aan Noordduinen 22 werd in 1893 gebouwd door August Emiel Blondé, kort na zijn huwelijk met Julia Amelia Lambrecht. Tien jaar later verhuisde het echtpaar en kwam de woning in handen van Felix Rubben, een visser en IJslandvaarder uit Koksijde. Hij woonde er met zijn vrouw Mary Vilain en hun kinderen.

Felix Rubben maakte elf reizen naar IJsland en stopte daarmee definitief in 1906. Later werd de woning verkocht aan Henri Lambein en vervolgens aan Pieter Cyriel Hennebel en Silvie Versyck. In 1925 kocht dit echtpaar ook de grond waarop het huis stond. Hun gezin bleef er jarenlang wonen, eerst onder het adres Zeepanne-Noordduinen en later als Noordduinen 22.

Na het overlijden van Pieter Hennebel en zijn vrouw Sylvie werd de woning niet langer permanent bewoond. Toch blijft ook dit huis een stille getuige van het eenvoudige leven in de duinen, waar gezinnen woonden op gronden die pas geleidelijk in volle eigendom kwamen.

De woning aan Noordduinen 22 ontstond in 1893, in dezelfde periode waarin verschillende eenvoudige woningen in de duinen van Koksijde en Oostduinkerke een vaste plaats kregen. Op 14 juni van dat jaar kreeg August Emiel Blondé, geboren in Houtem op 23 maart 1868, van de familie Bauwens-Vanderdonckt de toelating om een nieuwe woning te bouwen op perceel 1/i/13. August was akkerman van beroep en pas gehuwd. Op 26 oktober 1892 was hij in Adinkerke getrouwd met Julia Amelia Lambrecht, geboren in Adinkerke op 13 juni 1869. Het woonhuis kreeg na de bouw het kadastraal nummer 1/s/13.

Opmeting kadaster in 1894

De woning stond aanvankelijk op duingrond van de familie Bauwens-Vanderdonckt. Zoals bij veel woningen uit die tijd was de bewoner niet noodzakelijk eigenaar van de grond. Men kreeg toestemming om te bouwen en te wonen, maar de eigendom van de ondergrond bleef vaak elders. In de verkoopakten werd dat later duidelijk omschreven. Toen August Blondé en Julia Lambrecht in september 1903 naar Groenendijk-Oostduinkerke verhuisden, verkochten zij hun *woonhuis met afhangelijkheden op grond der erven Bauwens-Vanderdonckt zonder recht van pacht noch stand* onderhands aan Felix Rubben-Vileyn. Die formulering toont goed hoe kwetsbaar zulke eigendomssituaties konden zijn: men bezat het huis, maar niet noodzakelijk het recht op de grond eronder.

Felix Rubben was een visser-IJslandvaarder uit Koksijde. Hij werd geboren op 13 juni 1872 en trouwde op 27 november 1897 met Mary Ludovica Vilain, geboren in 1870. Het gezin nam zijn intrek in de woning, die toen het adres Zeepanne 56 had. Felix en Mary woonden er aanvankelijk met hun vier kinderen Adriana, Henri, David en Karel. Later werden daar nog drie kinderen aan toegevoegd: Julia, Augusta en Urbanus. Daarmee werd het huis een echte gezinswoning in de duinen, gedragen door het harde bestaan van een vissersfamilie.

De band met de zee was sterk. Felix Rubben voer naar IJsland in de periodes 1890-1892 en 1896-1904, en maakte daarna nog één laatste reis in 1906. In totaal ging het om elf reizen. Daarna bleef hij definitief weg uit IJsland. Voor een gezin betekende dat vermoedelijk meer zekerheid en aanwezigheid thuis, maar ook een andere economische realiteit. De IJslandvaart had voor veel kustgezinnen brood op de plank gebracht, maar vroeg een hoge tol: lange afwezigheden, gevaarlijke omstandigheden en onzekerheid over terugkeer en vangst.

Geloofd zij Jezus-Christus. Amen.

†

Te Zaliger Gedachtenis van

Auguste BLONDÉ

ECHTGENOOT VAN

Julia LAMBRECHT

geboren te Houthem den 23 Maart 1868, en godvruchtig in den Heer ontslapen te Coxyde den 19 September 1933.

Hij vreesde God en zocht in alles zijn heiligen Wil te volbrengen. — Al zijn jaren heeft hij doorgebracht in eer en deugd. — Hoe gelukkig en voorzichtig is de mensch die in zijn leven tracht te zijn gelijk hij in zijn stervensuur wil gevonden worden.

Zalig de mensch die de beproeving verduldig verdraagt, want het is door vele kwellingen dat wij het rijk Gods moeten ingaan.

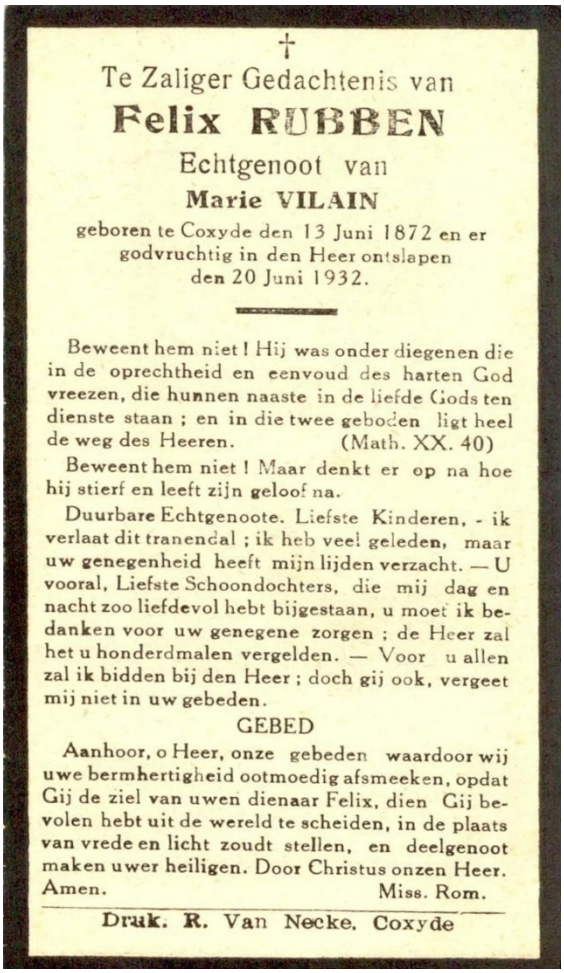
Liefste Echtgenoote, heb dank voor de menigvuldige en liefdevolle zorgen waarmede gij mij sedert zoovele jaren met de meeste offervaardigheid hebt omringd. Gij waart mij een troostengel, doch reken erop, de Heer zal het u honderdmaal vergelden.

En gij liefste bloedverwanten, dank u voor uw genegenheid. -- Bidt allen voor mij, ik ook zal bij den Heer voor u bidden.

Zoet Hert v. Jezus, wees mijn toevlucht (300 d. afl.)

Zoet Hert v. Maria, wees mijn zaligheid (300 d. afl.)

Druk. R. Van Necke Coxyde

†

Te Zaliger Gedachtenis van

Felix RUBBEN

Echtgenoot van

Marie VILAIN

geboren te Coxyde den 13 Juni 1872 en er godvruchtig in den Heer ontslapen den 20 Juni 1932.

Beweent hem niet! Hij was onder diegenen die in de oprechtheid en eenvoud des harten God vreezen, die hunnen naaste in de liefde Gods ten dienste staan ; en in die twee geboden ligt heel de weg des Heeren. (Math. XX. 40)

Beweent hem niet! Maar denkt er op na hoe hij stierf en leeft zijn geloof na.

Duurbare Echtgenoote. Liefste Kinderen, - ik verlaat dit tranendal ; ik heb veel geleden, maar uw genegenheid heeft mijn lijden verzacht. — U vooral, Liefste Schoondochters, die mij dag en nacht zoo liefdevol hebt bijgestaan, u moet ik bedanken voor uw genegene zorgen ; de Heer zal het u honderdmalen vergelden. — Voor u allen zal ik bidden bij den Heer ; doch gij ook, vergeet mij niet in uw gebeden.

GEBED

Aanhoor, o Heer, onze gebeden waardoor wij uwe bermhertigheid ootmoedig afsmeeken, opdat Gij de ziel van uwen dienaar Felix, dien Gij bevolen hebt uit de wereld te scheiden, in de plaats van vrede en licht zoudt stellen, en deelgenoot maken uwer heiligen. Door Christus onzen Heer. Amen. Miss. Rom.

Druk. R. Van Necke, Coxyde

Op 2 juli 1919 verkocht Felix Rubben de woning, bij akte verleden voor notaris Glorie in Veurne, aan Henri Joseph Lambein. Lambein werd geboren in Westende op 20 februari 1865 en was werkman in De Panne. Hij kwam er wonen met zijn echtgenote Catherine Pieters, geboren in Westende in 1863, en hun twee kinderen Felicie en Marie. De woning veranderde daarmee opnieuw van familie, maar bleef een eenvoudige woonplek voor mensen uit de kuststreek.

Het verblijf van het gezin Lambein-Pieters duurde niet lang. Al in december 1921 verhuisden zij naar Westende. De woning had toen als adres Zeepanne-Noordduinen 80. Rond diezelfde periode werd het huis verkocht aan Pieter Cyriel Hennebel, geboren in Reningelst in 1888, en zijn echtgenote Silvie Marie Versyck, geboren in Leffinge in 1894. Zij waren op 7 september 1920 in Koksijde gehuwd en woonden op dat ogenblik in Maartenoom Duinen nummer 4. Voor hen betekende de aankoop van de woning een nieuwe vaste plek in de Noordduinen.

Een belangrijke stap volgde op 22 mei 1925. Toen verkochten de eigenaars van de grond, de consoorten Guisset en Cambier, 1.051 m^2 bebouwde grond aan Pieter Cyriel Hennebel-Versyck. De verkoopprijs bedroeg 1.366 frank. Daardoor kwamen, zoals bij verschillende andere visserswoningen, huis en grond uiteindelijk samen in handen van de bewoners. Voor gezinnen die jarenlang op grond van anderen woonden, was dat een belangrijke vorm van zekerheid. Het maakte hun woonplek minder afhankelijk van mondelinge afspraken, pachtverhoudingen of latere eigendomswissels.

Pieter Hennebel en Silvie Versyck kregen vier kinderen: Achiel, geboren in 1922, Omer in 1924, Marie in 1925 en Arthur in 1926. Het huis bleef dus opnieuw een gezinswoning, nu voor een jong gezin dat zich in de duinen vestigde in de jaren na de Eerste Wereldoorlog. Tussen 1930 en 1947 had de woning als adres Zeepanne-Noordduinen nummer 16. Na 1947 werd dat huisnummer 22. De veranderende adressen tonen hoe het gebied administratief mee evolueerde met de groei van Koksijde en de verdere ordening van de wijk Noordduinen.

In 1951 waren alle kinderen het huis uit en bleven Pieter en Silvie er met hun tweeën wonen. Daarmee begon een stillere fase in de geschiedenis van de woning. Waar het huis vroeger gevuld was met jonge kinderen, werk en gezinsleven, werd het nu vooral de woonplek van een ouder echtpaar dat een groot deel van zijn leven in de Noordduinen had doorgebracht.

Pieter Hennebel overleed in Veurne op 4 april 1974. Hij was oud-strijder, vuurkruiser en oorlogsinvalide van 1914-1918. Die vermelding plaatst zijn levensverhaal ook in de bredere geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog, die voor veel gezinnen aan de kust diepe sporen naliet. Zijn echtgenote Sylvie overleefde hem vijf jaar en stierf in Reninge op 9 mei 1979.

†

Bid voor de zielerust van
DE HEER

PETRUS HENNEBEL

echtgenoot van mevrouw Sylvie VERSYCK

geboren te Reningelst op 27 april 1888
en godvruchtig overleden te Veurne
op 4 april 1974,
gesterkt door het heilig sacrament.

Oudstrijder - Vuurkruiser - Invalied 1914-1918
vereerd met verscheidene eretekens.
Lid van de Bond van het H. Hart

Heer, onze Heer, hoe zijt gij aanwezig
en hoe onzegbaar ons nabij.
Gij zijt gestadig met ons bezig
onder uw vleugels rusten wij.

Dit hedendaags kerklied beschrijft wat ook in de eeuwenoude psalmen wordt bezongen : dat God steeds met ons bezig is. Hij is met ons in leven en dood. Ja, over de dood heen draagt Hij zorg voor ons. Het kan toch niet anders. God die ons tot leven roept en tot geestelijk bewustzijn wekt, God die ons een wezenshonger naar liefde en geluk meegaf zou aan zichzelf afbreuk doen indien Hij ons bij de dood in de steek zou laten.
De mens neemt geen genoegen met een beetje geluk en liefde. Hij wil het helemaal, voor altijd en overal. Er is in de mens een drang naar eeuwigheid en oneindigheid.
Daarom kan hij de dood niet als het einde aanvaarden. Heel zijn wezen verzet zich er tegen omdat hij is aangelegd voor een leven zonder einde en zonder einder...
Petrus volgde zijn patroon na, als een man van sterk geloof. Hij was trouw in het grote en in het kleine. Als H. Hartbonder was hij trouw aan zijn maandelijkse biecht en Communie. En als huisvader was hij begaan met de kleinste details, vol gedienstigheid en genegenheid. Hij bezat een engelachtig geduld om de lasten van zijn zieke echtgenote te helpen dragen ; wetend dat gedeelde last slechts halve last is. Dit voorbeeld spoorde zijn kinderen aan om wederzijds hun piëteit te betonen tegenover hun ouders in een nooit aflatend dienstbetoon.
Vol dankbaarheid kijken wij neer op dit schone voorbeeldige leven en vertrouwvol bidden wij :
Goede God die onze Vader zijt,
niet voor de dood hebt Gij ons gemaakt,
wel voor het leven.
Wij vragen U :
geeft dat onze dierbare overledene mag leven bij U en dat wij allen groeien in geloof en hoop. Amen.
Dierbare echtgenote,
Vele jaren hebben wij doorgemaakt in lief en leed. Altijd was ik aan uw zijde, tot op mijn ziekbed, tot in de dood. Bid voor mij en tot weerziens hierboven, waar er geen rouw meer is, geen geween, maar enkel vreugde en geluk.
Dierbare kinderen en kleinkinderen,
Ik vind geen woorden om U te danken voor de goede zorgen die U gedurende zovele jaren aan ons hebt besteed. God zal er U om lonen. Blijft mij gedenken in uw gebeden.

Mevrouw Petrus HENNEBEL-VERSYCK,
zijn echtgenote ;
De heer en mevrouw Achiel HENNEBEL-BOUW,
kinderen en kleinkind,
De heer en mevrouw
Omer-Gerard HENNEBEL-MAERTENS en kinderen,
De heer en mevrouw
Jerome VANDEPUTTE-HENNEBEL en kinderen,
De heer en mevrouw
Arthur HENNEBEL-PRINZIE en kinderen,
zijn kinderen, kleinkinderen en
achterkleinkind ;
De heer Emiel HENNEBEL, zijn broer ;
De families HENNEBEL, VERSYCK en OSAER

danken voor uw gebeden
en blijken van deelneming.

druk «ad dunas» koksijde

†

Vroom aandenken aan
Mevrouw

SYLVIE VERSYCK

weduwe van de heer Petrus HENNEBEL

geboren te Leffinge op 26 augustus 1894
en godvruchtig overleden te Reninge
op 9 mei 1979,
gesterkt door het heilig sacrament.

Danken voor uw gebeden
en blijken van deelneming :

De heer en mevrouw Achiel HENNEBEL - BOUW,
kinderen en kleinkinderen,
De heer en mevrouw
Omer - Gerard HENNEBEL - MAERTENS,
kinderen en kleinkinderen,
De heer en mevrouw
Jerome VANDEPUTTE - HENNEBEL,
kinderen en kleinkind,
De heer en mevrouw Arthur HENNEBEL - PRINZIE,
kinderen en kleinkinderen,
haar kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkinderen ;
Mevrouw Arthur VERSYCK - PITTERY,
De kinderen en kleinkinderen van wijlen
de heer en mevrouw Victor VERSYCK - DEMAN,
De heer en mevrouw Alois VERSYCK - GODERIS,
kinderen en kleinkind,
De heer Emiel HENNEBEL en kinderen,
haar broer, schoonbroer, schoonzusters,
neven en nichten ;
De families VERSYCK, HENNEBEL en OSAER.

Werkzaam en gelovig zijn misschien wel de treffwoorden die het leven van de dierbare overledene het best samenvatten.
In «haar» tijd was werken zo vanzelfsprekend als ademhalen. Maar toch stond die werkzaamheid in functie van de liefde voor haar man en haar kinderen. Werken was zorgen dat anderen het goed hadden en juist daarin ook zelf voldoening vinden. Werken was gaarne zien en gelukkig zijn.
In «haar» tijd was ook het geloven zo vanzelfsprekend als ademhalen. Maar toch. Hoe tijdsgebonden haar geloven ook was, toch was het de uitdrukking van een diep gevoel voor dingen die meer waard zijn dan geld en goed. Door haar geloof wist ze dat de zin van haar leven verder lag dan haar sterven.
Door dat sterven is ze nu ingetreden in die andere wereld van de eeuwige waarden, in die wereld waar liefde eeuwig en geluk volkomen is.
God, wij danken U voor het lange leven van deze werkzame gelovige vrouw.

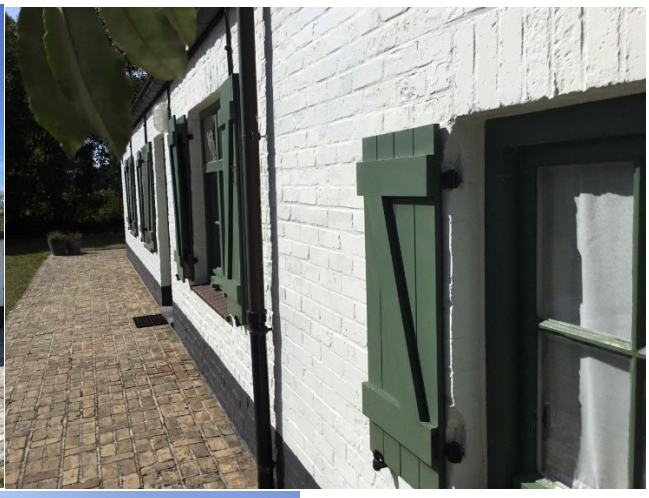
Dierbare kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen, dank voor alles wat ge voor mij hebt gedaan. Blijft liefdevol zorgen voor elkaar en blijft geloven in een toekomst die eeuwig is. Blijft mij en vader gedenken in uw gebeden.

Dierbare familieleden en vrienden, dank voor uw vriendschap.

drukkerij ad dunas, koksijde, tel. 51 20 71

Na 1980 werd de woning niet meer permanent bewoond. Toch blijft Noordduinen 22 een waardevolle getuige van de vroegere bewoning in de duinen. In haar geschiedenis komen verschillende typische thema's samen: bouwen op grond van duinbezitters, eenvoudige gezinsbewoning, de band met de IJslandvaart, verhuizingen binnen de kuststreek en de geleidelijke overgang naar volle eigendom van huis en grond. Het huis vertelt geen groot monumentaal verhaal, maar net daarom is het belangrijk.

Het bewaart de herinnering aan gewone gezinnen die hun leven opbouwden in het duinengebied tussen Koksijde, Oostduinkerke en De Panne.

Paul Delvauxlaan 7

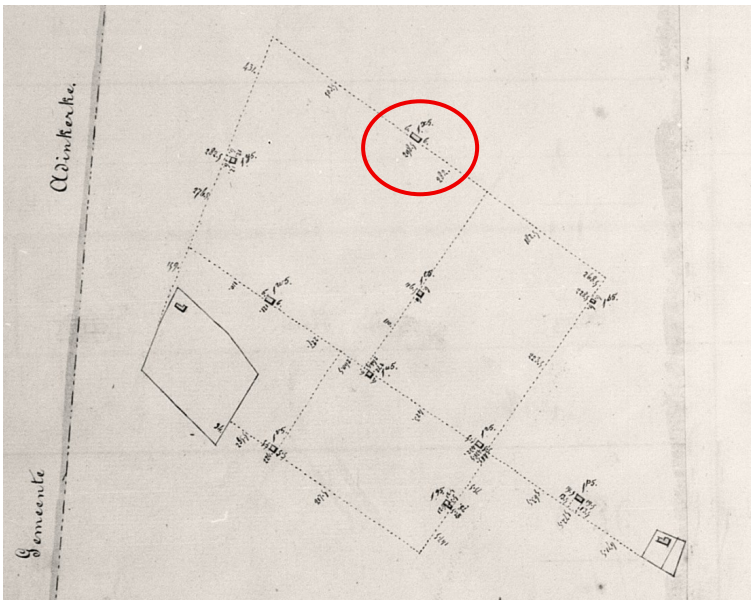
De visserswoning op de hoek van de Paul Delvauxlaan en de Schaessensstraat behoort tot de oudste van Koksijde. De kern dateert uit 1850-1852, al werd de woning pas in 1865 officieel kadastraal geregistreerd. De eerste bekende bouwheer was Jean Vandepitte, visser en IJslandvaarder.

Na het overlijden van Vandepitte en de verhuis van zijn weduwe kwam de woning in 1892 in handen van Karel Lodewijk Goderis-Maesen. Enkele jaren later verkocht hij ze aan zijn zoon Lodewijk Karel Goderis, eveneens visser-IJslandvaarder. Lodewijk en zijn vrouw Justina Calcoen vestigden zich er in 1896 en kregen er een groot gezin.

In de jaren 1930 kreeg de woning het adres Kabouterlaan 1. Na het overlijden van Justina en de verhuis van Lodewijk naar De Panne kwam zoon Hendrik Frans Goderis er wonen met zijn gezin. In 1951 verhuisden zij naar Adinkerke. De woning blijft belangrijk omdat ze teruggaat tot de vroegste fase van vissersbewoning in de Koksijdse duinen.

De visserswoning op de hoek van de Paul Delvauxlaan en de Schaessensstraat behoort tot de oudste bewaarde visserswoningen van Koksijde. De kern van het gebouw gaat terug tot 1850-1852, een periode waarin de duinen nog maar beperkt en verspreid bebouwd waren. De officiële opmeting door het kadaster en de registratie gebeurden echter pas in het voorjaar van 1865. Dat gebeurde samen met tientallen andere woningen die tussen 1845 en 1865 in de duinen van Koksijde en Oostduinkerke waren gebouwd. De eigenaars van de duinen namen het in die jaren niet altijd even nauw met de onmiddellijke registratie van bouwtoelatingen. Bewoning en administratie liepen daardoor geregeld achter elkaar aan. In 1865 kreeg de woning het kadastraal nummer 1/x/5.

Kadastrale opmeting van de vissershuisjes op de Zeepanne in 1865 (omcirkeld: Paul Delvauxlaan 7)

De eerste bekende bouwheer was Jean Vandepitte, visser en IJslandvaarder. Zijn volledige naam was Joannes Baptiste Vandepitte. Hij werd geboren in Koksijde op 11 juni 1816 en behoorde tot de generatie vissers die het leven in de duinen combineerde met het zware werk op zee. Op 11 februari 1852 trouwde hij in Veurne met Mary Ludovica Hoofd, geboren in

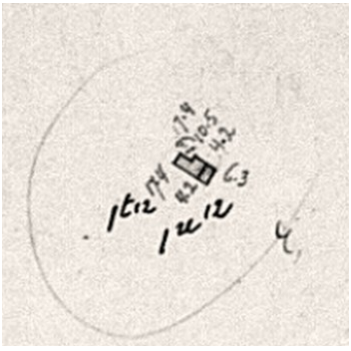
Koksijde in 1829. Tussen 1853 en 1863 werden in het gezin zes kinderen geboren. Alleen de drie jongsten, Coleta, Karel en Desiré, overleefden de kindertijd. Dat maakt meteen duidelijk hoe broos het gezinsleven in die tijd kon zijn. Kindersterfte was geen uitzondering, maar een pijnlijke realiteit waarmee veel families aan de kust te maken kregen.

Mary Hoofd overleed in Koksijde op 5 februari 1864. Ruim een jaar later, op 17 mei 1865, hertrouwde Jan Vandepitte met Seraphina Ludovica Coustenoble, geboren in Booitshoeke in 1837. Uit dat tweede huwelijk werden opnieuw zes kinderen geboren. Vier van hen bereikten de volwassen leeftijd: Sophia, August, Mathilde en Joanna. De woning bleef dus gedurende vele jaren een druk gezinsnest, waar meerdere generaties kinderen opgroeiden in een eenvoudige duinwoning. Tussen 1857 en 1866 had het huis als adres Zeepannehoekduinen 58, een naam die vandaag bijna verdwenen is, maar die nog duidelijk verwijst naar het vroegere open duinenlandschap.

Jan Baptiste Vandepitte overleed in Koksijde op 29 december 1885, op 69-jarige leeftijd. Zijn weduwe Seraphina bleef niet definitief in de woning. Op 5 augustus 1892 hertrouwde zij met Carolus Ludovicus Deceunynck, geboren in Oostkerke in 1823 en weduwnaar van Idonia Tyteca. In december 1893 verhuisde Seraphina Coustenoble naar Oudekapelle. Daarmee kwam een einde aan de periode waarin de woning rechtstreeks verbonden was met de familie Vandepitte.

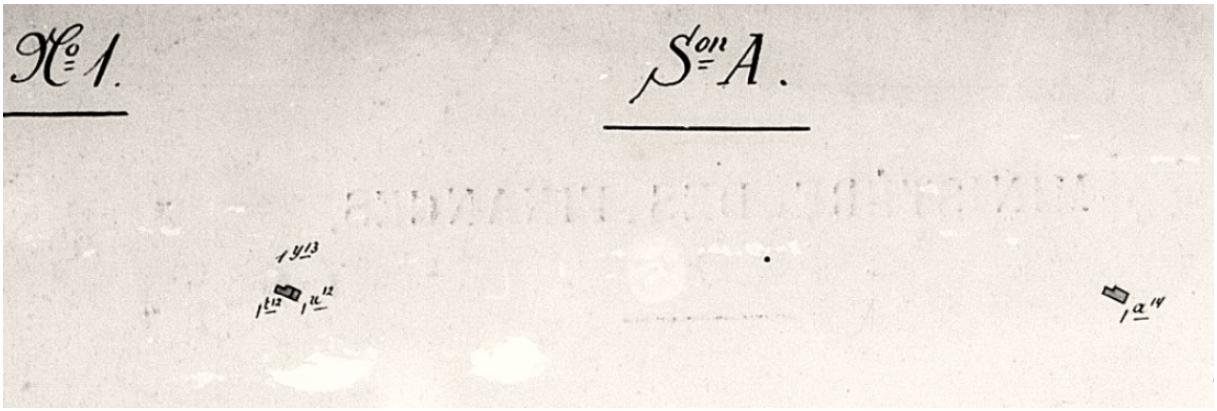
Kort voor haar tweede huwelijk, op 3 februari 1892, verkocht weduwe Seraphina Vandepitte-Coustenoble de woning aan Karel Lodewijk Goderis-Maesen, jachtbewaarder in Koksijde. De notariële akte, verleden voor notaris De Brauwere, omschreef het goed als *een woonhuisje met schuurken, stallingen en verder afhangelijkheden met mondeling pachtrecht tot baafmis 1900 op 1 hectare 2 are akkerland*. Die omschrijving is veelzeggend. Het ging niet alleen om een huis, maar om een kleine woon- en werkeenheid met bijgebouwen, dierenruimte en akkerland in gebruik. De bewoners leefden dus niet uitsluitend van de visserij, maar combineerden wonen, werken, akkergebruik en kleine landbouw in de duinen.

In 1893 voerde landmeter Amand Vandevelde van het kadaster een nieuwe opmeting uit. Daarbij werd de woning tijdelijk opgesplitst in twee delen, met de kadastrale nummers 1/t/12 en 1/u/12. Op de schets stonden ook de afmetingen vermeld: 17,4 meter lang en 6,3 meter breed. Zulke opmetingen tonen hoe de overheid en het kadaster in die periode meer greep probeerden te krijgen op de verspreide bebouwing in de duinen. Wat voor bewoners al jaren hun vertrouwde woonplek was, werd administratief pas stap voor stap vastgelegd.

Op 26 maart 1894 werd door notaris Florizoone in Wulveringem de verkoopakte opgesteld waarbij Karel Lodewijk Goderis-Maesen de woning verkocht aan zijn oudste zoon Lodewijk Karel Goderis. Lodewijk werd geboren in Koksijde op 31 januari 1867 en was, net als veel mannen uit zijn omgeving, visser-IJslandvaarder. Nog datzelfde jaar, op 23 november 1894, trouwde hij met Justina Amelia Calcoen, geboren in Koksijde in 1866. De overdracht van vader op zoon betekende dat de woning opnieuw een gezinswoning werd, nu binnen de familie Goderis-Calcoen.

In 1896 werden de twee kadastrale delen opnieuw samengevoegd. De woning kreeg toen het perceelnummer 1/a/14. Toen het gezin Goderis-Calcoen zich er datzelfde jaar vestigde, had de woning als adres Zeepanne 59. Ook hier zien we hoe straatnamen en huisnummers nog veranderlijk waren. De huidige Paul Delvauxlaan en Schaessensstraat waren toen nog geen herkenbare straten zoals vandaag.

Opmeting kadaster 1896

Lodewijk Goderis en Justina Calcoen kregen een groot gezin. Er werden elf kinderen geboren, van wie er zeven in leven bleven. De woning moet in die jaren een druk en levendig huis zijn geweest, met jonge kinderen, werk rond het huis en de voortdurende onzekerheid die bij het vissersbestaan hoorde. De kinderen die volwassen werden, bouwden later elk hun eigen leven uit, vaak nog in de streek. De kinderen die jong stierven, herinneren opnieuw aan de kwetsbaarheid van het gezinsleven rond 1900.

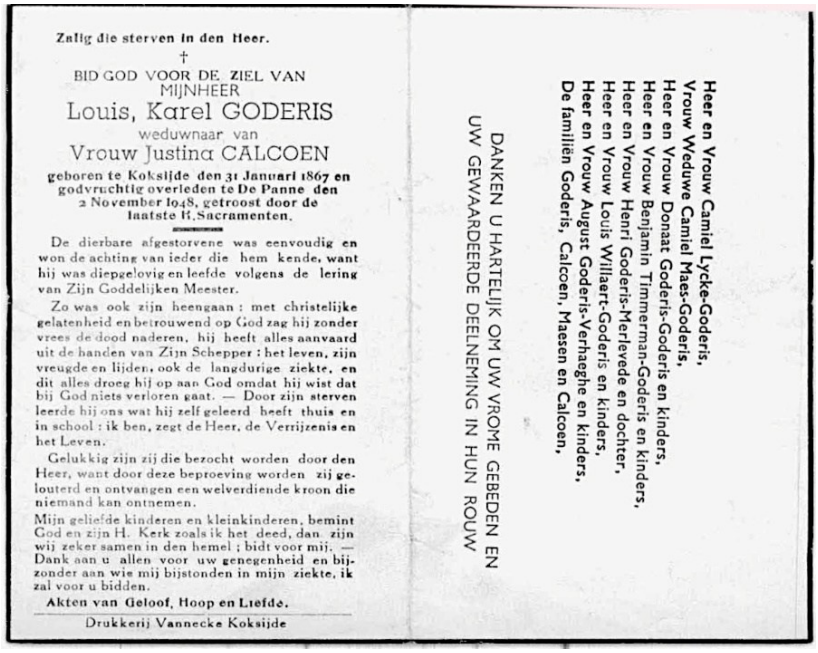
Tot de kinderen van het gezin behoorden onder meer Maria Sophia, Amelia Catharina, Donatus Basilius, Rosalia Justina, Hendrik Franciscus, Elysa Bertha en Augustus Cornelius Goderis. Enkele anderen stierven al kort na hun geboorte of in hun eerste levensjaren. De bewaarde gegevens tonen hoe uitgebreid de familiegeschiedenis is en hoe sterk deze woning verbonden bleef met verschillende takken van de familie Goderis.

In de jaren 1930 kreeg de visserswoning het adres Avenue des Lutins nummer 1, of in het Nederlands Kabouterlaan 1. De jongste zoon, Augustus Cornelius Goderis, verliet als laatste de ouderlijke woning in november 1935, kort na zijn huwelijk met Marguerite Marie Verhaeghe. Daarmee liep de periode ten einde waarin het ouderlijke huis nog door de kinderen van Lodewijk en Justina werd bewoond.

Justina Calcoen overleed op 29 april 1942. In november van datzelfde jaar verhuisde Lodewijk Goderis naar De Panne. Hij overleed daar op 2 november 1948. De woning bleef echter nog even binnen de familiegeschiedenis aanwezig. Niet lang na het vertrek van Lodewijk kwam zijn zoon Hendrik Frans Goderis er wonen.

Hendrik Frans Goderis werd geboren in Koksijde in 1901 en was in 1928 gehuwd met Rachel Merlevede, geboren in Pollinkhove in 1907. Het gezin woonde aanvankelijk in de huidige Marcel Demanlaan, toen Langestraat nummer 6. Na het vertrek van vader Lodewijk naar De Panne verhuisden Hendrik en Rachel naar de oude visserswoning aan de Kabouterlaan. Zij hadden twee kinderen: Yvonne, geboren in 1941, en Georges, geboren in 1949. Zo kreeg het huis nog eenmaal een uitgesproken gezinsfunctie binnen de familie Goderis.

In maart 1951 verhuisde het gezin Goderis-Merlevede naar Adinkerke, naar de De Pannelaan 65. Daarmee eindigde de lange bewoningsgeschiedenis van de familie Goderis in deze woning. De woning aan de huidige Paul Delvauxlaan 7 blijft belangrijk omdat ze teruggaat tot de vroegste fase van vissersbewoning in de Koksijdse duinen. In haar geschiedenis komen verschillende lijnen samen: de IJslandvaart, grote gezinnen met veel kindersterfte, bouwen en wonen op duingrond, het gebruik van akkerland en de geleidelijke administratieve ordening van een gebied dat eerst vooral uit duinen, paden en verspreide woningen bestond. Net daardoor is dit huis een waardevolle getuige van het eenvoudige maar rijke kustleven van de 19de en vroege 20ste eeuw.

Zalig die sterven in den Heer.

†

BID GOD VOOR DE ZIEL VAN
MIJNHEER
Louis, Karel GODERIS
weduwnaar van
Vrouw Justina CALCOEN

geboren te Koksijde den 31 Januari 1867 en godvruchtig overleden te De Panne den 2 November 1948, getroost door de laatste H. Sacramenten.

De dierbare afgestorvene was eenvoudig en won de achting van ieder die hem kende, want hij was diepgelovig en leefde volgens de lering van Zijn Goddelijken Meester.

Zo was ook zijn heengaan : met christelijke gelatenheid en betrouwend op God zag hij zonder vrees de dood naderen, hij heeft alles aanvaard uit de handen van Zijn Schepper : het leven, zijn vreugde en lijden, ook de langdurige ziekte, en dit alles droeg hij op aan God omdat hij wist dat bij God niets verloren gaat. — Door zijn sterven leerde hij ons wat hij zelf geleerd heeft thuis en in school : ik ben, zegt de Heer, de Verrijzenis en het Leven.

Gelukkig zijn zij die bezocht worden door den Heer, want door deze beproeving worden zij gelouterd en ontvangen een welverdiende kroon die niemand kan ontnemen.

Mijn geliefde kinderen en kleinkinderen, bemint God en zijn H. Kerk zoals ik het deed, dan zijn wij zeker samen in den hemel ; bidt voor mij. — Dank aan u allen voor uw genegenheid en bijzonder aan wie mij bijstonden in mijn ziekte, ik zal voor u bidden.

Akten van Geloof, Hoop en Liefde.

Drukkerij Vannecke Koksijde

DANKEN U HARTELIJK OM UW VROME GEBEDEN EN UW GEWAARDEERDE DEELNEMING IN HUN ROUW

Heer en Vrouw Camiel Lycke-Goderis,
Vrouw Weduwe Camiel Maes-Goderis,
Heer en Vrouw Donaat Goderis-Goderis en kinders,
Heer en Vrouw Benjamin Timmerman-Goderis en kinders,
Heer en Vrouw Henri Goderis-Merlevede en dochter,
Heer en Vrouw Louis Willaert-Goderis en kinders,
Heer en Vrouw August Goderis-Verhaeghe en kinders,
De familiën Goderis, Calcoen, Maesen en Calcoen,

†

Bid God tot lafenis van de ziel van Vrouw
JUSTINA CALCOEN
Echtgenoote van Heer Louis GODERIS
geboren te Koksijde den 21 December 1866 en er haastig overleden den 29 April 1942, voorzien van het H. Oliesel.
Lid van het Broederschap van het H. Hart en den H. Rozenkrans

Wij danken God omdat Hij onze moeder zoolang bewaard heeft.

Zij heeft haar leven doorgebracht in de vervulling van al haar plichten van diepgeloovige en verkleefde echtgenoote en moeder. God schonk haar vele kinderen en zij aanvaardde ieder nieuw leven als een blijk baren zegen. Zij heeft ze christelijk opgevoed en geleid langs het pad der deugd Daarom werd zij als een teedere moeder geëerd en bemind door al haar kinderen.

In haar huishoudenwas zij onberispelijk en een steun voor haar echtgenoot. Steeds werken en bidden was haar leven. Spijts haar hoogen ouderdom ging zij nog dagelijks naar de mis ; tot een voorbeeld van iedereen. Daarom mocht de Heer komen op het uur dat Hij had vastgesteld. Alwas het onverwacht zijn dienares vond hij bereid.

Beminde Echtgenoot, gelukkig waren wij samen sedert vele jaren, nu heeft God die aardsche banden verbroken, opdat wij onze blikken hooger zouden oprichten, daar zullen wij wederom voor altijd vereenigd zijn.

Lieve Kinderen en Kleinkinderen, Ik ga heen mijn taak is hier vervuld.Omringt Vader met uw bezorgde genegenheid en bidt voor de zaligheid mijner ziel.

Akten van Geloof, Hoop en Liefde.

Drukkerij VANNECKE Koksijde

De woning in de jaren ’50 (archief Van Buggenhout, gemeente Koksijde)

Bronnen

Rijksarchief Brugge, archief Gewestelijke Directie van het Kadaster West-Vlaanderen, kadastrale leggers en andere kadastrale documenten

Rijksarchief Brugge, archief van het Hypotheekkantoor Veurne

Rijksarchief Brugge, archief notariaat

Gemeentearchief Koksijde, bevolkingsregisters

Gemeentearchief Koksijde, registers van de burgerlijke stand

Gemeentearchief Koksijde, archief bouwdossiers

Gemeentearchief Koksijde, foto-archief Jaak Van Buggenhout

Familiekunde Westkust, digitaal archief bidprentjes en rouwbrieven

Foto's: gemeente Koksijde, dienst Cultuur & Erfgoed en Sofhie Legein